

Avrupa fırtınaya doğru, Avrupa solu nereye?

Sayfa 6-7

Gerçek

İşçi sınıfı
mücadelelerinden...

*Kamu emekçilerinin grevi,
Hey tekstil, Togo, Savranoğlu,
Billur Tuz, İzmir Basma*

Sayfa 8-9

Haziran 2012 / Sayı: 32

Devrimci İşçi Partisi'nin merkezi yayın organıdır.

www.gercekgazetesi.net

Fiyatı: 1 TL

Kürtaj işçi sınıfının da sorunudur!

Tayyip Erdoğan itaatkâr bir gençlik istemekle yetinmiyor. İtaatkâr ve doğurgan kadınlar da istiyor. Kadınlar, Türkiye burjuvazisinin büyüklük düşlerine hizmet etmek için doğum makinesi işlevi görsün istiyor. Türkiye burjuvazisinin Ortadoğu'da, Balkanlarda, Avrasya'da yayılma düşlerine savaş meydanlarında kurban etmek için genç bir nüfus istiyor. Kürtlerin haklarını inkâr etmek için ölmeye hazır genç bir nüfus istiyor.

Kürtaj cinayetmiş! Buna da İslam'ı kılıf gösteriyorlar. Bütün dünyanın muhafazakârları aynı yolun yolcusu. ABD'nin evanjelist Protestanları da, Latin Amerika'nın bağnaz Katolikleri de, İsrail'in köktendinci Yahudileri de aynı şeyi söylüyorlar. Doğmamış ceninin hayatını kutsal ilan ediyorlar, doğduktan ve büyüdükten sonra savaşa yollayıp öldürüyorlar! Mesele din falan değil, mesele sermaye birikimi, mesele iktidar!

Kadınlar doğum makinesi değildir! Her kadının bedeni üzerinde istediği gibi tasarruf hakkı vardır. Ne zaman, kaç tane çocuk sahibi olacağına karar vermeye hakkı vardır. Bırakın kadının haklarını ayak altına almayı!

Ama unutmayalım ki, kürtaj yasağı en çok işçi sınıfından, emekçi katmanlardan, yoksul halktan kadınları vuracaktır. İşçi sınıfı kadınının güvenli doğum kontrolü uygulaması daha zordur. İşçi sınıfı kadınının gebe olduğunu dört hafta içinde anlaması daha zordur. İşçi sınıfı kadınının kürtaj yapmak için Yunan adalarına ya da Kıbrıs'a gitmeye parası yoktur. İşçi sınıfı kadınının gizli çalışan doktor kürtajına yetecek parası yoktur. İşçi sınıfı kadını, ailenin geçindirebileceği çocuk sayısına ulaştıktan sonra, ehil olmayan ellerde, tıbbi olmayan yöntemlerle, sağlıksız pis ortamlarda kürtaj olacak, ya hayatını yitirecek, ya da hayatı boyu sakat veya hastalıklı kalacaktır.

İşçi, emekçi kadınlar! Haklarınıza sahip çıkın! Genç işçi, emekçi kadınlar! Geleceğinize sahip çıkın! Erkek, kadın bütün işçiler! Ücretlerinizi düşük tutanlar, işsizliğe çare aramaktan kaçınanlar, oğullarınızı savaşlara sürmeye hazırlananlar karşısında başınızı kaldırın. Kürtaj en başta işçi sınıfı kadınlarının sorunudur. Ayağa kalkın, yasağı püskürtün!

Çocuk yapacaklarınız kararı sizindir. Beylerin buna da karışmasına izin vermeyin!

Gerçek

Kürtaj yasağının sonucu:

YOKSUL KADINLAR MERDİVEN ALTINDA ÖLÜME!

Sayfa 11

Erdoğan'ın oyunu
Yeni anayasa ile
oyala, tam yol
başkanlığa

2

AKP'nin gençlikle
mücadele yöntemi:
tutuklamalar

4

15-16 Haziran 1970
Direniş değil
ayaklanma!

12

Erdoğan'ın oyunu:

Yeni anayasa ile oyala tam yol başkanlığa

Yeni anayasa yapımı için TBMM'de oluşturulan Anayasa Uzlaşma Komisyonu, anayasa taslağının yazımına başladı. Anayasa Uzlaşma Komisyonu'nda AKP, CHP, MHP ve BDP'den üçer milletvekili bulunuyor. Komisyonun çalışmalarında eşitlik maddesi ilk ciddi tartışmayı oluşturdu. Kararlarını oybirliği ile vermek zorunda olan komisyonda, CHP ve BDP ayrımcılık yasağı ile ilgili "etnik köken" kavramının açıkça metinde yer almasını isteyince uzlaşma sağlanamadı. BDP ayrıca "cinsel yönelim" kavramının da geçmesini önermişti.

Böylece baştan anayasa yazım sürecinin nasıl ilerleyeceği de görülmüş oldu. Anayasanın temel maddelerinin hemen hemen hiçbirinde oy birliği sağlanması mümkün değil. Oybirliği olmadan da komisyonun taslak metni hazırlaması olanaksız. Komisyon tartışmaları kamuoyu nezdinde partilerin politik pozisyonlarını açıklamalarının zeminini oluşturacak o kadar. Gerçekten olacak olan ise toplumun yeni bir anayasa yapım süreciyle oyalanmasıdır.

Anayasanın yeniden yazılması güçleştiği de daha önce referandum sürecinde yaşadığı gibi parça parça değişiklikler

gündeme gelecek. Bu değişiklikler içinde Tayyip Erdoğan'ın en çok başkanlık sistemini önemseydiği ortada. Tayyip Erdoğan'ın başkanlık sistemini tartışmaya açmasıyla şimdiden Anayasa Uzlaşma Komisyonu, sürecin dekoru haline gelmiş halde. Tartışma rejim meselesine odaklanmış durumda.

Bu tartışmaya başkanlık sisteminin avantajları ve dezavantajları, kuvvetler ayrılığı vb. açılardan akademik yaklaşımlar getirenler yalın bir gerçeği görmezden geliyorlar. Başkanlık sistemi bizzat Tayyip Erdoğan tarafından gündeme getirilmiştir. Burada sorun Türkiye'nin hangi sistemle daha iyi yönetileceği değil, Tayyip Erdoğan'ın en azından 2023 yılına kadar Türkiye'nin başında nasıl kalacağı ile ilgilidir. Yani başkanlık sistemi değil Tayyip Erdoğan'ın başkanlığı tartışılmaktadır.

Nitekim Tayyip Erdoğan'ın başkanlığına pek de sıcak bakmayanlar, mesela Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ve Fethullah Gülen, tartışmanın gündeme taşınmasına mesafeli yaklaşmışlardır. TÜSİAD, CHP ve MHP de başkanlık sistemine karşı konum almıştır.

Batıcı-laik burjuvazi ve İslamcı burju-

vazi içinde Erdoğan'la ihtilafli cemaatçi kanat başkanlık sistemine, yani Tayyip Erdoğan'ın başkanlığına karşı olsa da siyasi gelişmeler bu sonucu doğurduğunda, güçlenmiş yürütmenin işçi sınıfını daha fazla ezmesinden fayda sağlamak isteyeceklerdir. Bu yüzden işçi ve emekçilerin başkanlık sistemine karşı çıkarken burjuvazinin çeşitli kanatlarıyla siyasi bir ittifak kurması yanlıştır. Zira Erdoğan kendi başkanlığını TÜSİAD'ı, MÜSİAD'ı ve TUSKON'u ile tüm burjuvaziye ancak ve ancak işçi sınıfını daha da ezecek bir programı hayata geçirerek kabul ettirebilir. Havaçılıkta grev yasağından kıdem tazminatının kaldırılmasına kadar Erdoğan'ın sınıf düşmanı politikalarını bu bakış açısıyla da değerlendirmek gerekir.

Ne var ki Erdoğan sınıf düşmanı bir burjuva politikacısıdır ve başkan olması işçi ve emekçilerin çıkarlarına aykırıdır demek yerine, yeni anayasa tartışmaları içine dalmak burjuvaziyle demokratik bir ittifakın politik zemini olmuştur. Yeni anayasa bağlamında ne kadar sert tartışmalar olursa olsun saflaşma sınıfsal zeminde değil liberal demokratik bir çerçevede olmaktadır. Başta ifade ettiğimiz

"eşitlik" konulu anayasa maddesi tartışması bunun açık örneğidir. Herkese (yani tüm üretim araçlarına ve paranın gücüne sahip burjuvalarla mülksüz işçilere ve yoksullara) hukuk önünde eşitlik sağlayan "burjuva eşitlik" ilkesinde uzlaşan partiler (BDP dahil) etnik köken ve cinsel yönelim konularında kavgaya tutuşmuştur. Bunlar önemsizdir demiyoruz ancak tüm bunların sınıfsal çelişkileri örtterek işçi sınıfının siyasi hazırlığını zayıflatmış olduğunu vurguluyoruz.

Kamu emekçilerinin son grevi bir kez daha göstermiştir ki bir hakkı kullanmak için bu hakkın ne anayasada ne de yasalarda yazması gerekmez. Hakkı elde etmek de hakkı kullanmak da örgütlü güçle ve mücadeleyle mümkündür. Hakların anayasalara ve yasalara yazılması mücadelelerin sonucuna bağlıdır. Yoksa mücadelelerin sonucu anayasa tartışmalarına değil. Tayyip Erdoğan'ın başkanlık hayallerini engelleyecek olan da masa başında burjuvazinin başkanlık sisteminin kötülüğüne ikna edilmesi değil, sınıf mücadelesinin yükseltilmesidir.

Uludere yalanları

Uludere'de (Qilaban) Roboski köyünde yaşanan katliam o kadar büyük ki, dökülen kan ta Ankara'ya kadar sıçradı, hükümetin ve devletin üzerine yapıştı, hükümet meselenin üzerini örtemiyor. Şimdi de ABD finans çevrelerinin gazetesi Wall Street Journal Amerikan insansız hava aracı Predator'ların da istihbarat faaliyetine katılmış olduğunu açıklayalı beri, Uludere tartışmasının üstü kapatılmıyor. Yalanlar ardı ardına ortaya çıkıyor. Sonuna kadar gidilmelidir. Uludere kurbanı 34 canımızın katili kimse, hem politik, hem de askeri sorumluları ortaya çıkarılmalı, cezalandırılmalıdır.

Wall Street Journal (WSJ) haberi karşısında hükümet derhal savunmaya geçti. Çünkü ilk günden beri istihbaratın "ulusal" olduğu söylenmişti. Ama hem gazete kendi tezini ısrarla savundu, hem de ABD Savunma Bakanlığı (Pentagon) gazeteyi doğruladı. Sonra da medya sanki tartışma ortada kalmış gibi bir hava yarattı. Oysa WSJ haberinde bir şey açık açık söyleniyordu: Predator bir süre sonra Türk yetkililerin talebi üzerine olay yerinden uzaklaşmıştı. Dolayısıyla, istihbaratın esas olarak "ulusal" olduğu açıktı. Çünkü BDP milletvekilleri de dâhil meclisteki ilgili komisyonun üyeleri, "ulusal" Heronların (!) saatler boyunca süren görüntülerini seyretmiş bulunuyorlar.

Bu "ulusal" istihbarat tartışması başka bir şeyi gizlemeyi amaçlıyor. Amerikalı yetkililer gazeteyle sızdırdıkları haberde açık açık ortada bombalanacak bir hedef olup olmadığını belli olmadığını söylüyorlar. WSJ ve Pentagon Amerikan istihbaratının Türkiye'yi uyardığını, ama

Türk yetkililerinin Predator'u uzaklaştırdığını belirtiyorlar. Bütün yazı, müttefiklerin bu tür istihbaratı suistimal ederek sivil ölümlerine yol açması konusundaki Amerikan huzursuzluğu etrafında kurulmuş. Yani WSJ yazısı Türk devletini ve hükümetini başka alanda sıkıştırıyor: Neden istihbaratı böylesine hoyratça kullandınız, sivillerin ölümüne yol açtınız diye sormuş oluyor!

Sıkıştırılan Obama mı?

Bazı akli evvel "solcu" gazeteciler, bilginin Türkiye'yi zor duruma düşürmek için Pentagon tarafından sızdırıldığını ileri sürdü. Ezbere analiz işte bu kadar işe yarar. WSJ Cumhuriyetçi Parti'ye yakındır. Demokrat bir yönetim, kendi taraftarı olan New York Times ya da Washington Post dururken neden WSJ'ye haber sızdırsın? Erdoğan bile gazete hakkında daha somut bilgi sahibi. WSJ'nin Obama'yı seçim yılında sıkıştırmak istediğini söylemiş. Ama Erdoğan aslında

sıkıştırılanın kendisi olduğunu gizlemeye çalışıyor. WSJ Siyonisttir. Dolayısıyla, bu sıralarda Erdoğan'ı sevmiyor. O yüzden saldırısı Obama'ya değildir, Amerikan seçimine daha altı ay varken bu işe yaramaz. Erdoğan'ı sıkıştırmak istiyor.

Neden? Çünkü Türkiye ABD'den insansız hava aracı istiyor. Predator satın almak istiyor. Artık İsrail'den Heron alamıyor çünkü. Pentagon'un yönetime kar-

şı olan unsurları da bu satışı engellemek için, tam Abdullah Gül ABD'ye giderken Siyonist WSJ'ye bu haberi sızdırıyor. Ama haberin içeriğini Obama'nın Savunma Bakanlığı da doğruluyor. Kısacası, haberin içeriğinde hiçbir yanlışlık yok. Türkiye insansız hava aracından gelen istihbaratı "istismar" etmiştir! Bu "istismar"ın hesabı mutlaka sorulacaktır!

AKP milletvekili: Uludere'de kasıt var

AKP Diyarbakır (Amed) milletvekili Galip Ensarioğlu, Uludere konusunda ağır konuştu. "Beş ay değil beş asır geçse de unutulmaz" diyen Ensarioğlu'na gazeteciler "kasıt mı var diyorsunuz?" diye sordular. İşte Ensarioğlu'nun cevabı: "Ben öyle algılıyorum. Ya kasıttır, ya da kasıt niteliğinde ihmaldir." Ensarioğlu'nun olayı kasıt olarak görmesi AKP'nin "barışçı" çözümünü engellemek gibi bir saikle açıklanıyor. Ne de olsa iktidar partisinin milletvekili. Ama kasıt ihtimalini dile getirmesi çok

önemlidir. Buna son günlerde, Uludere Komisyonu üyesi sıfatıyla Heron tarafından çekilmiş görüntüleri ayrıntılı olarak izlemiş olan BDP milletvekili Ertuğrul Kürkçü'nün demeci katıldı. Kürkçü, "hata yok, kasıt var" dedi. Gerçek daha ilk günden Uludere olayının Sri Lanka çözümünün testi olabileceğini yazdı. Yani Kürtleri kitlesel kıyımlarla terbiye etme çözümünün. Her kim büyük bir Kürt katliamının planlanmasına karşıdır, Uludere'nin hesabını sormak için uyanık olmalıdır.

NATO zirvesi

Emperyalizmin genelkurmayı toplandı

Türkiye'nin NATO'ya katılımının 60. yılında NATO'nun 25. zirvesi 20-21 Mayıs tarihlerinde ABD'nin Şikago kentinde toplandı. Toplantıda Türkiye burjuvazisini Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu (namı-ı diğer Sıfır Ahmet Paşa) ve Milli Savunma Bakanı İsmet Yılmaz temsil etti. Yepyeni ve önemli kararların alınmadığı zirvede öne çıkan konu Akıllı Savunma Stratejisi oldu. Ekonomik buhranın yükü nedeniyle maliyetleri düşürmek ve NATO üyesi ülkeler arasında iş paylaşımının yenilenmesi, bu stratejide önemli yer tutuyor. Strateji dâhilinde 20 proje oluşturuldu. Türkiye'nin bu projelerin 6'sına öncülük etmesi bekleniyor.

Kalkan devroidu kel göründü!

Zirvede Ortadoğulu emekçileri yakından ilgilendiren başlıca konu elbette füze kalkandı. Malatya Kürecik'e kurulan erken uyarı radarının komutası ABD Devlet Başkanı Barak Obama'nın talimatıyla NATO'ya devredildi. Zirvenin başka boyutlarına geçmeden önce belirtelim, AKP'nin "Kalkan NATO işi" diyerek halkı kandırdığı ortaya çıkmıştır. Ocak ayından beri faaliyette olan kalkan NATO'ya devredildiğine göre demek ki öncesinde ABD'ninmiş. Bu sebeple anlaşmalar ABD ve Türkiye arasında imzalanmış.

Eyvah! Türkiye'ye 10 yıldızlı generallik verildi!

NATO Kara Kuvvetleri Komutanlığı'nın

İspanya ve Almanya'daki birimleri kapatıyor. Bunların yerine kara ordularının tek komutanlığı İzmir'e yerleşecek. Bu utanç verici gelişmenin yanı sıra Türkiye'nin general kotası da toplantıda 10 yıldız yükseltildi. Bu da Türkiye'nin NATO'da daha etkili roller alması anlamına geliyor. Türkiye'nin esas hedefi ise Almanya'daki Hava Kuvvetleri Komutanlığı'nda iki numaralı pozisyona yerleşmek. Kürecik radarı bu birime bağlı çalışıyor.

Afganistan: Dilin Kopsun Karzai

NATO zirvesinde öne çıkan konulardan

biri de Afganistan'da süren işgaldi. NATO ve diğer işgalcilerin 2014 yılı sonunda Afganistan'dan çıkması planlanıyordu. Bu planda bir değişiklik olmadı. Konuşulan daha çok NATO Afganistan'dan çekilince ne olacaktı. Bütün katılımcı ülkeler çekilme sonrasında Afganistan'ı kendi başına bırakmama noktasında anlaşılabilir. Yani Afganistan halkına işgal bitse de rahat yok.

Bu anlaşma üzerine 1980'lerden beri CIA ile yakın ilişki içerisinde çalışmış bulunan şimdi de Afganistan'ın kukla devlet başkanı olan Hamid Karzai skandal bir açıklama yaptı. "Uluslararası topluma yük

olmayacağımız günü ipe çekiyoruz." diyerek emperyalizme yaltaklanmak adına bütün dünya halklarının gözü önünde kendi halkıyla dalga geçti. ABD'nin en uzun süren savaşı olan ve 2001'den bu yana devam eden savaş Pakistan'a da yayılmamış gibi, Afgan halkı sırtına binmiş işgalcileri kovmak için Kuran yakılması vesilesiyle daha yeni ayaklanmamış gibi, sanki kendi hükümetinin dünyanın en büyük uyuşturucu tacirlerini içerdiği bilinmiyormuş gibi, sanki yüz binlerce Afgan işgal yüzünden ölmemiş gibi konuşan bu yüzsüze ne denir: Dilin kopsun Karzai!

Sürekli savaşa karşı sürekli devrim!

NATO zirvesi vesilesiyle dünyayı bir savaş tahtasına çevirenler toplandılar, planlarını yaptılar. Şikagolu emekçiler ve gençler de bu hain planları teşhir etmek için protesto gösterileri düzenlediler, grev yaptılar. Kimi yerlerde eylemlerine polis saldırdı, dağıttı. Şimdi NATO'ya karşı mücadele bayrağını, ezilen dünya halklarıyla dayanışma bayrağını devralma sırası bizlerde.

Türkiye devleti NATO'da daha etkin rol aladursun Ortadoğu işçileri ve gençliği bu toplantılarda kapalı kapılar ardında dönen kan pazarlıklarını boşa düşürecekler. Suriye'ye sefere, seferde zafere hayır diyenler kazanacak. Siyonizme ve emperyalizme değil İran'a kalkan ol diyenler kazanacak. Sürekli savaşa yanıtımız sürekli devrim olacak!

Suriye

Antiemperyalist devrimci atılım şart

Geçtiğimiz Şubat ayında Birleşmiş Milletler ve Arap Birliği Kofi Annan'ı altı maddelik bir plan eşliğinde Suriye temsilcisi olarak atadı. Ruanda'da bir milyon insanın kanı eline bulaşmış tescilli bir katil olan Annan'ın planı resmîyette silahlı gruplar ve devlet güçleri arasındaki çatışmaları sona erdirmektir. Planın esas mantığı ise emperyalistlerin desteğini arkasına alan Müslüman Kardeşler gibi muhalif güçlere soluklanma ve toparlanma fırsatı vermektir. Daha önemlisi ise çatışmaları durdurma kararını Suriye devletinin ihlal ettiğini ülkeye yerleştirilen gözlemciler eliyle dünyaya duyurarak Esad rejimini köşeye sıkıştırmaktır.

Esad emperyalizmin eline koz veriyor

Beşar Esad ve Suriye devletinin gözü dönmüşlüğü emperyalizme istediği fırsatı verdi. Haberler doğru ise, isyancı kasaba-

lardan El Hula'daki bastırma operasyonu bir katliama dönüştü. Ölenler arasında çok sayıda çocuğun da olduğu düşünülüyor.

Katliamı fırsat bilen emperyalizm bunu Suriye ile gerginliği tırmandırmak için bir araç olarak kullandı. İlk adım olarak emperyalistler ve Türkiye gibi yarıdakıları Suriye büyükelçilerini ülkelerinden kovdular. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi de Suriye konusunu görüşmek üzere toplanma kararı aldı.

Biz Suriye'ye emperyalist bir saldırının yenilgiye uğratılması için elimizden geleni yapmaya hazırız. Ama Esad'a herhangi bir siyasi destek vermeden yaparız bunu.

Anti-emperyalist bir devrimci atılım gerek

Geçen yılın Mart ayından Ocak ayına kadar geçen sürede Suriye halkı devrimin

meyvelerini kısmen toplamıştı. Yolsuzlukla mücadele amacıyla bir komite kurulmuş, Esad'ın kuzeni ve Suriye'nin en zengin işadamı olan Rahmi Makluf yolsuzluk nedeniyle ticari faaliyetlerini durdurmak zorunda kalmıştı. Kürtler aynı dönemde büyük eylemlere girişerek vatandaşlık hakkı kazanmışlardı. Siyasi partiler yasası, basın özgürlüğü yasası, seçim yasası ile gösteri ve yürüyüşler kanunu değişmişti. Yargıda bir reform gerçekleştirilmiş, yani bir anayasa hazırlanmış, 48 yıllık olağanüstü hâl kaldırılmış, halka ateş açtıran hükümet düşmüş, dört kez siyasi genel af ilan edilmişti. Kamu emekçisi ve işçi ücretlerine açıktan yüzde yirmi zam yapılmış, devlette taşeron çalışma kaldırılmış, tüm sözleşmeli personel kadroya geçirilmiş, mevsimlik ve geçici işçiler yeni haklara kavuşmuştu. Okuldan atılan öğrencilere af çıkmış, fazladan sınav-

lara girme hakkı verilmiş, konut, elektrik, su, doğalgaz borcunu ödeyemeyenlere af çıkmıştı.

Bütün bunlar Esad işçi dostu veya halkçı bir hayırsever olduğu için gerçekleşmedi. Baas iktidarının kırk senede yapamadıklarını devrim dokuz ayda doğurdu. Şimdiyse Suriye'de devrimin içine girdiği tıkanıklığı açmanın anahtarı anti-emperyalist mücadelemizdir. Emperyalizme karşı net bir duruş sergileyen devrimci unsurlar emperyalizm destekli muhalefet ile araya mesafe koyarak büyük kentlerin işçi ve emekçilerinin desteğini kazanabilirler ve kazanmalıdırlar. Dini ve ulusal azınlıklara tüm haklarının korunacağına dair bir güvence bu politikaya eşlik etmelidir. Suriye'de kördüğümü büyük kentlerin işçilerini harekete geçiren anti-emperyalist bir devrimci atılım çözecek.

Gerçek
Devrimci İşçi Gazetesi
Devrimci İşçi Partisi'nin merkezi yayın organıdır.

www.gercekgazetesi.net

Gazetemizde yayınlanan yazıların tamamına, güncel gelişmelere dair makalelere ve partimizin eylem ve etkinlikleri ile ilgili haberlere internet sitemizden ulaşabilirsiniz.

İnternet sitemizi takip edin, gerçeklerden günü gününe haberdar olun!

Gerçekgazetesi Net

@gercek_gazetesi

Sitemizdeki güncellemelerin e-posta adresinize gönderilmesini istiyorsanız e-posta grubuna dahil olabilirsiniz. Ayrıca Gerçek gazetesini facebook ve twitter'dan da takip etmeniz mümkün.

Mustafa Kemal Coşkun

Faşizm tehlikesi

En azından Trotskiy'den beri, faşizmin yükselişinin çağdaş kapitalizmin şiddetli bir toplumsal bunalımının ifadesi olduğunu biliyoruz. Temel olarak doğrudan doğruya artık-değerin üretilme ve gerçekleşme şartlarındaki bir bunalımdan doğduğunu söylemek yanlış olmaz. Yani ne zaman sermaye birikimi kendi doğal süreci içerisinde gerçekleştirilememeye başlarsa bu durum faşizmin gelişini hızlandıracaktır. Böylece faşizm tarihsel işlevini yerine getirme şansı bulur: artık-değerin üretilme ve gerçekleşme şartlarını tekeli kapitalizmin belirleyici grupları lehine birdenbire ve şiddetle değiştirmek. Ancak bu tür bir bunalım, sadece ekonomik değil aynı zamanda siyasal ve ideolojik bir bunalımdır.

Faşizmin yükselişi, hiçbir sınıf ya da sınıf fraksiyonunun kendi politik örgütlenme yöntemleriyle ya da parlamenter demokratik devlet kanalıyla iktidar blokunun diğer sınıf ve fraksiyonları üzerinde liderliğini kabul ettirememesiyle ilgilidir. Faşizm bu iktidar blokunun büyük tekeli sermaye fraksiyonunun hegemonyasını kabul ettirdiği bir yeniden örgütlenmesine denk düşer. Burada önemli olan nokta, faşist diktatörlüğün tarihsel görevini yerine getirebilmesi için en işbirlikçi unsurları da dahil işçi hareketinin kırılması ve geri püskürtülmesinin zorunlu olmasıdır. Öyleyse faşizmin yükselişi, işçi sınıfının yenilgisini ön gerektirir. Böylece işçi sınıfı mücadelesi gittikçe ekonomik talepler alanına hapsolür, burjuvazinin işçi sınıfına karşı mücadelesi ise giderek daha fazla siyasal bir nitelik kazanır. Dolayısıyla faşizmin yükselişi, devrimci örgütlerin krizine ve işçi sınıfının ideolojik krizine denk düşer.

Bütün bunları burada tekrar etmemizin önemli bir nedeni var. Gerek ülkemizdeki gerekse dünyadaki kimi sosyalistler ne olduğu belirsiz bir "demokrasi" peşinde koşturadursun, 2008'den beri devam eden ve giderek büyüyen ekonomik kriz, aynı zamanda neoliberalizmin yarattığı toplumsal sefalet ve eşitsizlikler, etkisini giderek daha fazla gösteriyor. Bunu anlamak için çok zeki olmaya gerek yok, zira Fransa ve Yunanistan'daki seçim sonuçlarına bakıldığında durumun önemi daha iyi kavranacaktır. Toplumsal eşitsizliklerin, işsizliğin ve eşitsizliğin artması kitleleri doğrudan doğruya sol ya da sosyalist partilere götürmez. Tam da tersine, Fransa ve Yunanistan'da olduğu gibi sağ ya da faşist partilere olan desteği de arttırabilir. Her iki ülkedeki seçim sonuçlarında sol partilerin de oylarının artmış olmasına rağmen bu partilerin parlamentarist yapısı, maalesef solun seçimlerden galip çıktığına ilişkin yorumlara inanmamızı güçleştiriyor. Parlamenter bir solun seçimlerde başarı kazanması, solun zaferi olarak yorumlanamayacağı gibi, faşist partilerin oylarındaki artışla beraber düşünüldüğünde böylesi bir sınıf işbirlikçiliğinin faşizmin gelişini engellemek bir tarafa kolaylaştıracağı bile düşünülebilir.

Eğer gerçekten doğru bir sınıf analizi yapabiliyorlarsa bütün bu gelişmeler ülkemizdeki sosyalistlere de nasıl bir strateji ve taktik uygulamaları gerektiğini göstermiş olmalı. En kesin olan şey, artık şu boş "demokrasi", "demokratik anayasa" taleplerinden vazgeçmek gerektiğidir. Sosyalistin işi, ne olduğu belirsiz bir burjuva demokrasinin peşine takılmak değildir. İkincisi, eğer yukarıda söylediğimiz gibi faşizm ancak işçi sınıfının yenilgisiyle iktidara gelebiliyorsa, bu durumda faşizme karşı mücadelenin iktidardan demokrasi talep etmekle değil fakat bizzat sınıf mücadelesinin geliştirilmesiyle mümkün olabileceğinin ortaya çıkmış olmasıdır.

Bu durumda sosyalistleri uyarmak görevimizdir. Giderek daha çok tehlike oluşturmaya başlayan faşizm, ancak işçi ve emekçilerin ortak politik hedefler çerçevesinde örgütlenmesiyle yenilebilir. Öyleyse, emekçilerin demokrasi laflarıyla kandırılmasına izin vermemek gerekir. İşçi sınıfı hareketi birleşik bir örgütlenme yaratabilir ve karşı darbeyi yapabilirse sadece faşizmi yenmekle kalmaz, kapitalizme de darbe indirmiş olur. Bu durumda sosyalistler ve işçi sınıfının ileri unsurları bu mücadeleyi geliştirmek için bizzat sınıfı örgütlemek zorundadır. Aksi takdirde yenilgi kaçınılmazdır.

AKP'nin gençlikle mücadele yöntemi: tutuklamalar

Türkiye'de son dönemde yüzlerce öğrenci, çeşitli bahanelerle cezaevlerinde tutuklu bulunuyor. Bunlardan en bilineni olan Cihan Kırmızıgül'ün tutukluluğu 25 ay sürdü. Salıverildikten sonra ise 11 yıl 2 ay cezaya çarptırıldı. Kırmızıgül'ün davası temyize gitti. Cihan haricinde yüzlerce öğrenci de cezaevlerinde tutuklu bulunmaya devam ediyor. Tutuklu Öğrencilerle Dayanışma İnisyatifi'nin verdiği rakamlara göre, tutuklu öğrenci sayısı 600'ü geçmiş durumda.

Tutuklu öğrenciler hakkında hazırlanan iddianamelerin genelinde, anlamsız delillerin tutukluluğa gerekçe olarak gösterildiği görülüyor. Bu öğrencilerin tutukluluk nedenleri arasında parasız eğitim için pankart açmak, slogan atmak, konser bileti satmak, basın açıklamalarına katılmak, Newroz, 1 Mayıs ve 8 Mart gibi mitinglere katılmak yer alıyor.

Bazı öğrencilerin evlerine yapılan baskınlarda polis tarafından alınan Kürtçe müzik CD'leri bile örgüt üyeliğine delil olarak sunulabiliyor. Gözaltı aşamasından başlayarak bu öğrencilere yönelik şiddet ve psikolojik baskı da polisin rutin uygulamaları arasında. Tutuklu öğrencilerin eğitim haklarından mahrum kaldıklarını hatırlatmaya zaten gerek bile yok. Sadece, henüz hüküm giymeyen, dolayısıyla "suçu" kesin olarak tanımlanmamış olan bu öğrenciler hakkında okullarının jet hızıyla onlarca soruşturma açtığını belirtmek gerekiyor. Diplomayı dahi yıllar sonra verebilen üniversiteler, iş öğrencileri sindirmeye gelince en geç birkaç haftada cezayı veriyorlar.

Öğrencilere yönelik tutuklamalarda suçlamalar olabildiğince asılsız ve iddianameler gerçeklikten oldukça uzak. Buna karşılık mahkemelerin kolaylıkla tutuklama kararı vermesinin özel bir anlamı var. Genel olarak bakıldığında, AKP hükümetinin gençlik içerisinde yeşerecek kitlesel bir kırıldanışın başını ezme isteği bu süreci belirlemekte. Bu yüzden devrimci, demokrat, sosyalist ve yurtsever öğrenciler hedef tahtasına oturtuluyor. Gençliğe siyasal mücadeleden tümüyle uzak durması için bu yolla gözdağı veriliyor. Terörle Mücadele Kanunu ve Özel Yetkili Mahkemeler, AKP hükümetinin bu alanda kullandığı en etkili silahlar. Bu yüzden de, bu ikiliye karşı kitlesel bir karşı duruşu yaratabilmek gerekiyor.

29 Ağustos- 2 Eylül Lev Trotskiy Yaz Kampı

Ali yoldaşımızdan mektup var!

Gençlik Federasyonu ve Halk Cephesi'ne yönelik operasyon kapsamında, Devrimci İşçi Partisi üyesi yoldaşımız Ali Kılıç Konya'da 8 Mayıs sabaha karşı evine yapılan baskınla önce gözaltına alınmış, 9 Mayıs günü tutuklanarak cezaevine gönderilmişti. Tutukluluğu devam eden yoldaşımız, partimizin avukatlarıyla yaptığı görüşmede, ailesine, yoldaşlarına ve tüm yakınlarına aşağıdaki mesajı ilettili:

"İçinde bulunduğum süreçte, üyesi olduğum Devrimci İşçi Partisi'nin eylem ve propagandalarını büyük bir onurla savundum. En çok zoruma giden şey şu an ailem, partim ve okulumdan uzak kalmaktır. Ancak ailemin dik durabildiğini görmek beni fazlasıyla sevindirdi. Yoldaşlarımdan gelen destek ve sevgi mesajları onlara ve devrimci mücadeleye olan bağlılığımı daha fazla arttırdı.

Buradaki beklentim, maddi ihtiyaçlarımdan çok dışarıdan gelecek olan güzel mektuplarıdır.

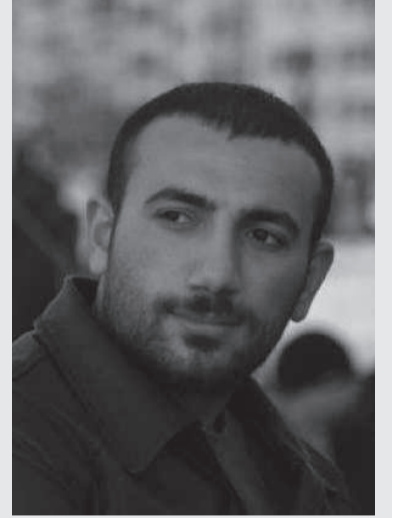
Her ne kadar sistemin genç devrimciler üzerindeki baskı ve saldırıları sonucunda dört duvar arasında bulunsam da, kalbim ve bilincim şu an aralarında bulunmak için can attığım Togo işçileri ve tüm işçi sınıfıyla birliktedir.

Selam olsun dünyanın dört bir tarafında mücadele veren işçi sınıfına ve sınıfla bağlarını koparmamış devrimci gençliğe.

Yaşasın Devrimci İşçi Partisi!

Yaşasın Dördüncü Enternasyonal!"

Yoldaşımıza yollayacağınız mektuplar için adres: Ali Kılıç, Konya E Tipi Kapalı Cezaevi

Devrimci İşçi Partisi 2012 yaz kampını 29 Ağustos-2 Eylül tarihleri arasında Dikili'de gerçekleştirecek. Geçtiğimiz yıl BilinçLenin başlığıyla gerçekleştirilen yaz kampı bu sene Ekim Devrimi'nin Lenin'le birlikte iki büyük önderinden biri olan, Kızıl Ordu'nun ve IV. Enternasyonal'in kurucusu Lev Trotskiy'e adandı.

BilinçLenin kampında olduğu gibi Lev Trotskiy Yaz Kampı'nda da yaz boyu yapılacak okumalar ve tartışmalar kamp günlerindeki faaliyetlerle taçlandırılacak. Bu çerçevede Trotskiy'in Marksist teori ve politikaya yaptığı önemli katkıların yer aldığı kitaplar bir okuma programı haline getirildi. Ekim Devrimi'nin derslerinin uluslararası proletarya için bir devrim stratejisine dönüştürüldüğü "Sürekli Devrim", Sovyetlerdeki bürokratik yozlaşmanın tahlil edildiği "İhanete Uğrayan Devrim", tarihin sınavından parlak bir biçimde geçen Marksist faşizm tahlilinin inşa edildiği makalelerin derlemesi olan "Faşizme Karşı Mücadele", Trotskiy'in yaşamının son döneminde kaleme aldığı, adeta bir vasiyet gibi okunması gereken ve tüm teorik, pratik ve siyasal birikiminin yansıdığı

"Marksizmi Savunurken" eserleri okuma programının temel kitaplarını oluşturuyor. Bu yıl Mariano Ferreyra Enternasyonalizm Kış Kampı'nda yapılan eğitimler ise Yaz Kampı programında yer alan "Lenin'den Sonra Üçüncü Enternasyonal" kitabıyla yaz aylarında pekiştirilecek.

Devrimci İşçi Partisi'nin yaz kampları benzerlerinden farklı olarak eğlence, dinlenme ve dayanışmanın yanına sınıf bilincini, teorik ve siyasal birikimi geliştirme hedefini de koyuyor. Bu özelliği ile Lev Trotskiy Yaz Kampı da sınıfsız ve sömürsüz bir dünya özlemi taşıyan ve bu doğrultuda sınıf mücadelesini ileriye taşımak için çaba göstermek isteyen herkese kapılarını açıyor. Lev Trotskiy'i tanımak, eserlerini okumak ve nihayet dünyayı insanlığı kurtuluşa götürecektir şekilde değiştirmek için Trotskiy'in fikirlerini içselleştirmek bu kampın önde gelen amaçlarından biri.

Elbette ki bu mücadele büyük enerji gerektiriyor. Bu enerjiyi depolamak için de doğanın güzellikleriyle iç içe, dayanışma ve yoldaşlığın pekiştiği bir yaz kampından daha iyi bir fırsat olamaz.

Grev yasağına karşı grev, greve karşı işten çıkartma!

TBMM tutanaklarından

İdris Naim Şahin: "Burada getirilmek istenen, bir yasağın değil, var olan bir işleyişi, var olan bir işletmeyi, var olan bir başarıyı sürdürme düzenlemesidir."

AKP hükümeti bir kez daha işçi düşmanı olduğunu, sermayenin ismarlamalarıyla yasalar çıkardığını gösterdi. İşveren Türk Hava Yolları ile işçi temsilcisi Hava-İş Sendikası arasında sürdürülen 23. dönem toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde THY'nin 17 aydır görüşmeleri sürüncemede bırakması ve sendikancanın çalışan hakları ve uçuş güvenliğine yönelik haklı taleplerini kabul etmemesi tarafları karşı karşıya getirdi. Toplu pazarlığın tam da bu aşamasında AKP hükümeti işverenin imdadına yetişti ve havacılık hizmetlerinde grevi yasaklamak üzere harekete geçti.

Tasarı komisyondan geçti, Hava-İş grev kararı aldı

Meclis İçişleri Komisyonu 24 Mayıs 2012 günü havacılık hizmetlerinde grev hakkını ortadan kaldıran tasarımı kabul etti. Tasarı jet hızıyla meclise gönderilirken Hava-İş de grev hakkını savunmak için grev yapma kararı aldı.

Hava-İş böyle bir yasaya karşı tepkilerinin sert olacağı sinyali vermişti. 25 Mayıs Çarşamba günü THY, TEC, ISG Teknik AŞ ve diğer şirketlerden binlerce Hava-İş üyesinin katılımıyla Atatürk Havalimanı Dış Hatlar yönü, Teknik B kapısından ve diğer departmanlardan THY Genel Müdürlüğü'ne kadar bir yürüyüş ve THY'nin önünde bir basın

açıklaması yapılmış ve hükümet uyarılmıştı.

200'e yakın sefer iptal

Hava-İş dediğini yaptı ve tasarının meclise indiği gün olan 29 Mayıs Salı günü greve çıktı. Sabah erken saatlerden itibaren eyleme geçen işçiler Atatürk Havalimanı Dış Hatlar Geliş önünde toplanarak eylem yaptılar. Gece saatlerine gelindiğinde, THY teknik personelinin de katkılarıyla havaalanında park yeri kalmamış, uçaklar iniş yapamaz hale gelmiş ve 200'e yakın sefer iptal edilmişti.

İspanyol pilottan greve destek

İşçiler gün boyu grev kırıcılık yapan ve

uçaklara yönelen pilotları ve diğer personeli yuhalayarak protesto etti. Bir aşamada İspanyol bir pilot protestolar karşısında grevden haberi olmadığını söyleyerek kapıdan döndü ve alkışlar eşliğinde greve katıldı.

THY işçileri eylem boyunca sık sık "Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiç birimiz!", "grev hakkımız engellenemez!", "susma sustukça sıra sana gelecek!" sloganları attı. Grev kırıcılar protesto edilirken atılan bir slogan ise tarihe geçecekti: "Uçma uçtuğuna sıra sana gelecek!"

Grev yasağı meclisten geçti, mücadele sürmeli dayanışma büyümeli

Havacılık sektöründe grev yasağı getiren

yasa Hava-İş'in başarılı eylemine rağmen meclisten geçti. Cumhurbaşkanı ise jet hızıyla yasayı onayladı. Dolayısıyla toplu sözleşme sürecinde işçinin bileğini bükemeyen işveren için özel siparişle yasa çıkartılmış oldu. Grev yasağı Anayasa Mahkemesi'ne götürülecek. Ancak her zaman bilinen gerçek şu ki Türkiye'de mahkemeler hukuki değil siyasi kararlar verir. Bu yüzden Anayasa Mahkemesi'nin kararı için hukuki haklılığa güvenmek yetmez. Mutlaka THY işçisinin mücadelesi ve başta Türk-İş Sendikası Güç Birliği Platformu olmak üzere işçi sınıfı saflarından yükselecek olan dayanışma, grev yasağını iptal ettirecek esas faktör olacaktır.

Hostesleri nasıl bilirsiniz?

Havayolu şirketlerinin reklamlarında, filmlerde anlatılan hostes imajını kafanızdan silin. Öncelikle sivil havacılık sektörünün bel kemiklerinden biri olan bu kadın ve erkek işçiler hostes değil kabin memurudur. Esas görevleri yolculara çay, kahve, içki, yemek servisi yapmak değil öncelikle uçuş güvenliğini sağlamaktır.

Ancak gözünü kâr hırsı bürümüş THY ve diğer havayolu şirketleri kabin memurlarını birer servis elemanı olarak çalıştırmaktadır. Kabin memuru işçiler ne sorunları olursa olsun, içlerinde hangi fırtınalar koparsa kopsun müşteriye gülmek, onların kaprislerine katlanmak zorundadır. Bu firmaların kâr hırsı yolcuların ve işçilerin güvenliğini de tehlikeye atmaktadır. Özellikle kısa uçuşlarda yiyecek içecek servisini yetiştirmesi dayatılan işçiler, bunu güvenlik önlemlerini

aksatmak pahasına yapmaya zorlanıyor.

THY grevinde konuşan kabin memuru işçiler uçakta olası bir yangının 15 saniye içinde söndürülmezse ölümcül sonuçlar yaratabileceğini, ancak havayolu patronlarının bunu değil servisin yetişmesini önemsediklerini söylüyorlar. Servisi yetiştirmeye zorlanan bir işçinin iniş sırasında koltuğa bağlanmaya vakit bulamadığı için hayatını kaybettiğini anlatan işçiler artık özverili çalışmak istemiyoruz diyorlar. Yolcuların oturdukları yerde pestilini çıkartan uzun uçak yolculuklarını ayakta ve oradan oraya koşturarak geçiren kabin memuru işçiler isyan ediyor. Kendilerinin de birer insan olduklarının hatırlanmasını istiyorlar. Hatırlamayanlara, görmeyenlere, duymayanlara da grevle, eylemlerle, dayanışmayla kim olduklarını gösteriyorlar.

THY patronundan psikolojik savaş: SMS'le işçi çıkarma

THY grevinin ardından, THY yönetimi işçilerin haklı mücadelesine haksız ve hukuksuz bir şekilde karşılık verdi. Yaklaşık 300 THY işçisine cep telefonu mesajıyla iş akitlerinin feshedildiğini bildirdi. Bu, grevi kırmak için bir psikolojik savaş taktiği olarak kullanıldı. Çünkü iş kanununda iş akdinin bu şekilde feshedilmesi mümkün değil. THY patronunun bu hamlesi başarıya ulaşamadı ve eylem tüm kararlılığıyla sürdü. THY grevinin zaferinden sonra ertesi gün THY yönetimi iş-

çileri işe almayarak savaşa devam etti. Sendikal eylem hakkını kullanan işçileri kanunen işten atamayacağını bilen yönetim bu sefer de "3 gün boyunca işe gelmeyen işçinin iş akdi feshedilir" maddesini yürürlüğe sokmaya çalıştı. Hava-İş buna cevap olarak işverenin zorla işçileri çalıştırmaktan alıkoyduğunu tespit ettirdi ve tüm işçilerin yeniden işbaşı yaptırılması talebi ile her gün saat 06:00'dan 23:00'a kadar devam edecek olan, süresiz bir eylem başlattı.

Avrupa fırtınaya doğru, Av

Mayıs ayı çeşitli Avrupa ülkelerinde geleceğin büyük çalkantılarını haber veren seçimlere sahne oldu. Yunanistan ve Fransa haklı nedenlerle en çok konuşulan ülkeler oldu. Ama bu ülkelerde yaşananlara paralel gelişmeler İtalya'da, Almanya'da ve Britanya'da da yaşandı. Bütün bu ülkelerde halk ekonomik kriz 2008'de başladığından bu yana krizin yükünü işçi ve emekçilerin sırtına yüklemeye çalışan hükümetlere ağır bir tokat atmış bulunuyor. Üstelik, 2008'den

bu yana değişik zarr devrildi. İşçiler, emel çıktığında mücadele Avrupa kıta çapında

Seçimlerinde

Nisan sonunda ve Mayıs ayında Avrupa'da ardi ardına yapılan bir dizi seçim, Avrupa burjuvazisinin krizin yükünü işçi ve emekçilerin sırtına yıkmaya dayanan politikasına karşı büyük halk kitleleri arasında sert bir tepkinin birikmiş olduğunu ortaya koydu. Tabii en çarpıcı sonuç Yunanistan'da ortaya çıktı. Yunan halkı Avrupa Birliği (AB) komutasında barbarca bir kemer sıkma politikası uygulamaktan yana olan iki büyük partiye (Pasok ve Yeni Demokrasi) ağır bir ceza verirken bu programa karşı olan partilerin oyunda dev bir sıçrama oldu. Muhtıra karşıtı oyların toplamı yüzde 60 dolayına yükseldi. Muhtıra karşıtı solun oyu ise yüzde 40'a yaklaştı. Bu seçimlerden yüzde 17'ye yakın bir oyla ikinci parti olarak çıkan Syriza'nın 17 Haziran'da yapılacak seçimlerden birinci parti olarak çıkması olasılığı çok yüksek.

Fransa'da, Alman başbakanı Merkel ile birlikte bütün Avrupa'ya kemer sıkırma programının mimarı olan Sarkozy, en ufak bir pırıltısı olmayan "sosyal demokrat" Hollande karşısında yenildi. İtalya'da yapılan yerel seçimlerde bir önceki başbakan Berlusconi'nin partisi de, koalisyon ortağı da ağır yenilgi aldı. Almanya'nın en büyük eyaleti Kuzey Ren Vestfalya'daki se-

çimlerde Merkel'in partisi İkinci Dünya Savaşı'ndan beri aldığı en düşük oyu toplayarak ağır bir yenilgi tattı. Nihayet, Britanya'da yerel seçimlerde koalisyon partileri çok kötü sonuçlar aldı. Kamuyu yoklamaları, halkın üçte ikisinin daha iki sene önce seçilen Muhafazakâr Başbakan David Cameron'a karşı olduğunu gösteriyor. Bütün bunlara Mayıs ayı içinde Hollanda'da bütçe açığını AB antlaşmalarının öngördüğü yüzde 3'e indirmek amacıyla kemer sıkma tedbirleri uygulamaya çalışan Hollanda hükümetinin, kendisine dışarıdan destek vermekte olan neofaşist partinin desteğini çekmesiyle düşmesi eklendi. Kemer sıkıma girişen yanyor!

Avrupa burjuvazisini yakında yeni sınavlar bekliyor. 17 Haziran'da bir yandan Yunanistan'da hayatı önem taşıyan yeni seçim yapılacak, bir yandan da Fransa bu sefer parlamento seçimi için sandığa gidecek.

Beş önemli sonuç

Bütün bu gelişmelerden beş önemli sonuç çıkarmak gerekiyor. Birincisi, büyük arayla en önemlisi: Avrupa işçi sınıfı, öteki emekçi katmanlarla ve gençlikle birlikte kemer sıkımayı siyasi alanda reddediyor. Bugüne kadar sokakta somut

olarak ekonomik programa karşı çıkıyor. Şimdi artık siyasi bir çözüm arayışına giriyor. Ne var ki, sandık aracılığıyla bulabileceği çözüm yok. Bu yüzden bir sonraki aşama, koşullar olgunlaştığında sandık dışında yöntemlerle çözüm aramaya başlamak olabilir.

İkincisi, ekonomik krizin gelişimi bütünüyle işçi sınıfının bu tepkisine tâbi hale geldi. Bütün Avrupa'de ekonomik hayat Yunanistan'ın 17 Haziran seçiminden sonra avrodan drahmaya geri dönüp dönmeyeceğine kilitlenmiş durumda. Devrimci İşçi Partisi'nin krizin en başından beri vurguladığı gibi, bu kriz bir Büyük Depresyon'dur ve çözüm siyasi sarsıntılar aracılığıyla oluşuyor.

Üçüncüsü, kriz içinde yaşanan mücadeleler, Avrupa parlamenter sistemini köklerinden sarsıyor. Yunanistan'da Albaylar Cuntası'ndan bu yana oyların yüzde 80'inden fazlasını aralarında paylaşan iki parti, şimdilerde yüzde 30'lara gerilemiştir. Türkiye'de 90'lı yıllarda benzer bir güce sahip DYP ve ANAP'ın bugün adının bile olmamasının yeni bir parti sistemi ve AKP hegemonyası anlamına geldiği unutulmamalı. Fransa'da ise üçüncü bir parti, bir faşist parti dengeleri sallıyor. Bu gelişmeyi ABD'de koyu sağcı "Tea Party" hareketinin Cumhuriyetçi Parti'nin dengelerini altüst etmesiyle birleştirirseniz, siyasi alanda derin bir yeniden yapılanmanın eşliğinde olduğumuz anlaşılır.

Dördüncüsü, kriz solun değişik renk-

lerini ilk kez test edilecek bir güce kavuşturuyor. Sosyal demokrasinin ötesinde kalan partiler şimdi pratikte gerçek doğalarını ortaya koyacaklar. Bu bakımdan Yunanistan'da Syriza'nın elde ettiği konum muazzam bir önem taşıyor.

Nihayet, beşincisi, faşizm iyice başını kaldırıyor. Fransa'da faşizmin parlak yüzü Marine Le Pen'in beş oydan neredeyse birini almasından sonra Nazi tarzı bile koruyan Altın Şafak'ın oylarındaki patlama (neredeyse sıfırdan yüzde 7'ye), Hollanda'da neofaşistlerin denge unsuruna dönüşmesi, daha önce Hakiki

Fin Partisi'nin ve 2. mentosu seçimlerinde edilen başarının üz sarsıcı bir tablo oluşundan 17 Haziran'da F seçimlerde Marine Cephe'sinin oylarına Tabii, bugün ağır olan ekonomik kriz zırsa, avro çökerse, t zıyla gelişecektir. Av delesi sertleşiyor, Av yürüyor.

Avrupa'da sol var mı?

Avrupa işçi sınıfının ve emekçi halkının kemer sıkmanın faili hükümetleri defetmesi bir şey, iktidara gelen "sol" partilerin halka önemli şeyler verebileceğine inanmak başka bir şey. Türkiye solunda son dönemde Avrupa'daki bir dizi sol parti, bir şeyler ümit edilebilecek, hiç olmazsa ehveni şer güçler gibi gösteriliyor. Bu sol partiler ve şahsiyetler arasında en önde gelenleri elbette Fransa'da cumhurbaşkanı seçilen Hollande ve Yunanistan'da 17 Haziran'da birinci parti haline gelmesi beklenen Syriza'nın önderi Çipras. Bunların işçi sınıfı ve halk için ne ifade ettiğini ancak "sol, sol" diye önemsenen sol neymiş, onu anlarsak anlarız.

Sosyal kapitalist enternasyonal

Avrupa'da "sol" olarak tanınan akımlar arasında en güçlüsü elbette geleneksel olarak "sosyal demokrat" adıyla anılan akımdır. Sosyal demokrasi 19. yüzyılda Marksist bir işçi hareketi olarak doğdu, 20. yüzyılın büyük bölümünü reformist, düzen içi bir işçi hareketi olarak geçirdi, bugün artık Avrupa emperyalist burjuvazisinin ortak işlerini gören sol süslü bir düzen partisi karakteri taşıyor. Bu yüzden isimlendirmeye dikkat etmek gerekir: Türkiye solunun birçok unsuru, Fransa'da Hollande'm

partisinin adının Sosyalist Parti olmasından hareketle, "seçimi sosyalistler kazandı" falan diyor. "Sosyalist" kelimesi bizim buralarda Marksist demektir. Oysa Hollande'm partisi, aynen İngiliz İşçi Partisi ya da Almanya'daki Sosyal Demokrat Parti gibi, artık "sosyal demokrat" sıfatını bile hak etmiyor. Çünkü bu sıfat tarihi olarak reformist de olsa bir işçi partisi demektir. Bugünkü durumda bu partilere, işçi kökeninden gelmekle birlikte düpedüz burjuva partileri oldukları için "sosyal kapitalist" demek gerekir. Bunlar, bırakın umut kaynağı olmayı, ehveni şer bile değildir!

Sosyal demokratlar son otuz yıldır neoliberal de olmuşlardır. Sadece sağa göre daha temkinlidirler, hepsi bu. Bugün bazıları Hollande'm, Avrupa'da Merkel ve Sarkozy'nin adıyla anılan kemer sıkma programlarına karşı çıkan bir seçim platformu ile başa gelmesini pek büyütüyorlar. Yunanistan'da 2009'da seçilen sosyal kapitalist Papandreu da büyük kamu harcamaları vaatleriyle iktidara gelmiş, sonra 2010-2011 arasında tarihin gördüğü en ağır kemer sıkma programını uygulamıştı. Kaldı ki, Hollande'm savunduğu büyüme yolunda önlemler, yatırımların Avrupa çapında artırılması vb. AB Komisyonu,

OECD ve Avrupa burjuvazisinin bir kanadı tarafından da, sosyal mücadeleleri yatıştırmak amacıyla zaten açıkça savunuluyor.

Sol liberal, post-Leninist akım

Avrupa'da 20. yüzyıl boyunca kendine "komünist" adını veren güçlü Stalinist partiler vardı. Sovyetler Birliği'nin çöküşü ile birlikte bunların çoğu (Yunanistan ve Portekiz istisna olarak kaldı) ışık hızıyla liberalleşti. Bazıları (İtalya) sosyal demokrat partilerin en sağına kaydı, sosyal kapitalist partiler haline geldi. Bazıları (Fransa, İsveç) düpedüz sol liberal partilere dönüştü. Bazıları solun daha geniş kesimleriyle ittifak halinde geniş reformist partiler kurdu. Almanya'da Sol Parti, İtalya'da Komünist Yeniden Kuruluş Partisi (PRC), İspanya'da Birleşik Sol içlerinde daha Marksizme yakın kanatlar içeren partilerdi, ama her gün daha fazla düzen içi partiler haline geliyorlar. Leninizm bütünüyle sırtlarını dönmüşlerdir. İşte Yunanistan'daki Syriza da böyle bir ittifak. (Bu parti hakkında yan sütunlarda daha fazla bilgi okuyabilirsiniz.)

Bu partiler, sosyal kapitalistlerden farklı olarak düzenin esas sözcüsü olma görevine henüz soyunmamışlardır. Solun programının tarihi birçok ilkesine hâlâ sahip çıkar görünmektedirler. Ama parlamentarist politikanın pisliğine boğazlarına kadar batmışlardır. Bunun sonucu olarak bütünüyle reformist bir

çizgi izlerler. Gündemlerinde düzenden kopmak olmadığı için, daima burjuvaziye güven verecek, en azından AB'yi karşısına almadan yürütülecek "sorumlu" politikalar izlerler. Tabii büyük bir ekonomik kriz döneminde bu son tahlilde teslimiyetten başka bir anlama gelemez.

Trotskizm

Avrupa geleneksel olarak Trotskizm'in (Latin Amerika ile birlikte) en kökleşmiş olduğu coğrafya oldu. Ne var ki, Sovyetler Birliği'nin çözümlü Trotskist hareketi tarihsel olarak doğruladığı halde, bütün solun sağa kayışına birçok Trotskist hareket de katıldı. Britanya, Fransa, İtalya, İspanya, İsveç gibi Trotskizmin geleneksel olarak ciddi bir güce sahip olduğu ülkelerde bu kökenden gelen partiler, "alternatif küreselleşme" adını alan hareketin sağcılığının da etkisine kapılarak kısmen liberalleştiler, Leninizmden kopularak, yer yer işçi sınıfından yüz çevirerek postmodern politikaya bulaştılar, burjuvaziyle sınıf işbirliğine kalkışanları bile oldu! Hareketin en güçlü olduğu ülke Fransa'da Trotskist gelenekten gelen partilerin son seçimlerdeki zavallı performansını geçen sayımızda ele aldık. Öyle görünüyor ki, dünyanın bir Büyük Depresyon dönemine girmiş olması bile bu hareketi derin uykusundan uyandırmayacak.

Yeni bir proleter devrim akımı gerek!

Avrupa'da hesaplaşıyor, ama gerek devrim gerekse faşizme karşı sınıfının ve gençliğin toplanabileceği partil kendilerini, çekirdekler mevcut değil. Her ülkenin devrimci partilerin bunları devrimci bir E Dördüncü Enternasyonalinde birleştirmek e Bugünkü Avrupa solurmak için insanın devrim kopmuş olması, kafas tağına teslim etmiş ol Buna karşılık, Avrupa sırasında çaresiz kalan dan farklı olarak, uzun devrimden kopmuş önd devrimci Marksist bir yetişmiş, bir bölümü de işçi, sosyalist bir kadro dusuna sahip. Görev, bu delenin ateşi içinde her bir partinin, Avrupa ve Dördüncü Enternasyonal da birleştirmektir.

Bu partiler Yunanistan'da şimdiki Dördüncü Enternasyonal Kurtuluş Koordinasyon (CRFI) saflarında, işçi sınıfı ve devrim için çarp

rupa solu nereye?

lanlarda bu ülkelerin dışında on farklı Avrupa ülkesinde kemer sıkma taraftarı hükümetler için ve gençler şimdi sandıkta hesap soruyor. Ama sandığın uygun bir araç olmadığı ortaya başka kanallara dökülecektir. Ama karşı uçta faşist hareketler de muazzam bir hızla geliyor. muazzam bir fırtınaya doğru ilerliyor.

009 Avrupa Parla- bir çok ülkede elde erine eklendiğinde turuyor. Bu bakım- ransa'da yapılacak Le Pen'in Ulusal çok dikkat! çekim gelişmekte zincirlerinden boş- u eğilimler ışık hı- rupa'da sınıf müca- rupa fırtınaya doğru

rimci

ma günü yakla- mcı durumlarda, mücadelede işçi bayrağı altında erin birakalım i bile neredeyse cede proletarya- i inşa etmek ve nternasyonal'de, al programı te- n yakıcı görev. dan medet um- mden bütünüyle nı düzenin ba- lması gerekiyor. a Arap devrimi Arap işçi sınıfın- bir geleneğe ve lerliklere rağmen politik kültürle rğrudan doğruya ve militanlar or- ı insanları müca- ülkede devrimci e dünya çapında al'in çatısı altın-

İtalya'da ve den mevcuttur. nal'in Yeniden yonu (DEYK- nının mücade- şıyorlar!

Syriza reformizmi çıkış yolu olamaz!

Yunanistan, Avrupa ve dünya, 38 yaşında genç bir önderi, Aleksis Çıpras'ı ve partisi Syriza'yı konuşuyor. Avrupa Birliği sisteminin büyük krizinin merkezindeki ülke Yunanistan'da 6 Mayıs'ta yapılan seçimde oylarını beklenmedik biçimde üç katına çıkararak (yüzde 17) ikinci parti haline gelen, şimdi de 17 Haziran'da yenilenecek olan seçimden birinci parti olarak çıkması basbayağı yüksek bir olasılık olan Syriza'yı ve lideri Çıpras'ı.

17 Haziran'da ne sonuç doğacak, kestirmek zor. 6 Mayıs'ın kendisi sürprizlerden örülmüştü. Şimdi anketler burjuvazinin sağ kanat partisi Yeni Demokrasi ile Syriza'nın birinci parti konumu için yarıştığı- nı, Yeni Demokrasi'nin burun farkı ile önde olduğunu ortaya koyuyor. Ama *Kathimerini* gazetesi adına Mayıs'ın son günlerinde yapılan kamuoyu yoklaması, Syriza'nın oyunu yüzde 31,5 olarak gösteriyor. Bu, partinin, toplam milletvekili sayısının 300 olduğu mecliste yaklaşık 135 sandalye kazanması demek. Syriza'nın en kolay ittifak kurabileceği Demokratik Sol'un da 20 milletvekili çıkaracağını öngörüyor aynı anket. Etti mi 155, yani çoğunluk! Yani Syriza artık parlamenter sistem çerçevesinde iktidara aday!

Bunun anlamı her şeyden önce Yunan halkının AB/Avrupa Merkez Bankası/İMF üçlüsünün (troyka) kendisine dayattığı kemer sıkma programını savunan partileri elinin tersiyle ittiği. Kardeş partimizin saptadığı ön devrimci durum, Yunanistan'da gerçekten de büyük bir toprak kaymasına yol açmıştır. Yunanistan burjuva düzen partilerini reddediyor,

yüzünü sola çeviriyor. Syriza'nın büyük başarısının iyi yanı bu. **Bir gösterge olarak** Syriza'nın başarısı, halkın mücadeleci ruhundaki yükselişe işaret ediyor. Ama **bir çözüm olarak** Syriza'dan beklenebilecek bir şey yok. Çünkü Yunanistan'da iki ana sınıfın, kapitalist sınıf ile işçi sınıfının çıkarları cepheden karşı karşıya gelmiş durumda. Bu durumdan işçi sınıfı ve emekçiler lehine bir çıkış ancak bir işçi iktidarı ve kapitalizmden kopuşla mümkün olabilir. Oysa Syriza böyle bir şeyi önermeyen, öneremeyen reformist bir parti.

Syriza'nın burjuva partilerinden daha ilerici olduğu kuşku götürmez. En son 1 Haziran'da Çıpras'ın açıkladığı ekonomik program bunu gösteriyor. Burjuva partileri Şubat'ta kabul ettikleri kemer sıkma programına seçimden sonra da uyaçklarına dair imza vermişlerdi. Syriza açıkça bu programı iptal edeceğini söylüyor. Bu program sonucunda asgari ücrette yapılan yüzde 22'lik indirim derhal kaldır-

cağını, işsizlik sigortasını bir yıldan iki yıla çıkaracağını, kamu harcamalarını bugünkü yüzde 41'den yüzde 45'e çıkaracağını, bunun kısmen zenginlerin vergilendirilmesiyle gerçekleştirileceğini, yeni sermaye ihtiyacı olan bankaların kamulaştırılacağını vb. açıkladı Çıpras. **Tartışma, Syriza'nın ilerici olup olmadığı değil.** Yunan toplumunun karşı karşıya kaldığı büyük sosyo-ekonomik ve politik krizi işçi sınıfı lehine çözüp çözemeyeceği.

Burada belirleyici olan nokta, Syriza'nın Yunanistan'ın dış borcuna ilişkin tavrı olacaktır. Dış borcu reddetmeyen herhangi bir hükümet, başta işçileri ve yoksulları rahatlatacak tedbirler olsa bile, zamanla yine aynı girdaba düşecektir. Türkiye solunda Syriza hakkında açıkça yalan söyleniyor. Syriza'nın dış borcu reddedeceği (iptal edeceği) yazılıyor. Oysa Syriza'nın programı açıktır ve Çıpras'ın 1 Haziran açıklamasında tekrarlanmıştır: Başlangıçta bir moratoryum ilan edilecek, faiz ödemeleri durdurulacak, ardından bir denetim ("audit") yapıldıktan ve dış borç bazı kalemleri tasfiye edilerek azaltıldıktan sonra dış borç servisi yeniden pazarlığa tâbi tutulacaktır. Hatta Syriza iktidara yaklaşıncaya daha önceki tavrından geri adım atmaya başlamıştır. Daha önce moratoryum ve denetim asli öğeler olduğu halde, Çıpras **"ya yeniden yapılandırma ya moratoryum"** demeye başlamıştır.

Syriza neden devrimci Marksistler gibi dış borcun iptalini savunmuyor? Çünkü Syriza AB'ye gözünü dikmiştir, ondan kopmayı hayal bile edememektedir. Böyle olunca da AB ile sadece daha iyi koşullar için, yani Yunan halkının biraz daha az sefil olması için pazarlık yapabilir. Peki neden AB'den vazgeçememektedir? Çünkü Syriza düzen içinde kalmaya kararlı reformist bir partidir. İçinde bazı daha radikal unsurlar da olsa, esas olarak Yunan solunun "avro-komünist" damarının, yani Stalinizmden koparken post-Leninist hale gelen damarının devamıdır. Bu yüzdendir ki, bir işçi iktidarını öngöremiyor. Programında parlamentonun iktidarının güçlendirileceğini yazıyor. Sosyalizm için ise "stratejik hedefimiz" diyor. Bu, sosyalizmi uzak bir geleceğe havale etmenin tipik reformist formülüdür. Oysa Yunan işçi sınıfının ve halkın **şimdi, bugün, hemen** sosyalizme, yani işçi sınıfı iktidarına ihtiyacı vardır!

Sungur Savran

Post-Leninizmin sınavı

Dünya solu 20. yüzyılda kendi içinde üç karşı devrim yaşadı. İlki 1914'te sosyal demokrasinin emperyalist burjuvazinin savaş politikasına iltihakı ile ortaya çıktı. Ama 1917 devrimi dünya solunu yeniden ayağa kaldırdı. Hareket sosyal demokrat ve komünist kanatlara bölündü. Marksizmin enternasyonalist ve devrimci proleter hattının bayrağını komünist hareket devraldı.

İkinci karşı devrim 1930'lu yıllarda geldi. Sovyet proleter devletinin içinden çıkararak yükselen bir bürokrasi, Stalinizmin yönetiminde devleti kendi hâkimiyet aracı haline getirerek yozlaştırdı. Buna paralel olarak uluslararası komünist hareketi de kendi uzantısı düzeyine indirdi. Enternasyonalizmi boğdu, devrimciliği iğdiş etti, geriye adı "komünist", kendi resmi sol partiler bıraktı. Bu "komünist" partiler, emperyalist ülkelerde resmi düzenin sol kanadı haline geldi; Türkiye, Endonezya, Brezilya ve sayısız ülkede ise burjuva devriminin soldaki ayağı... Uluslararası proletaryanın devrimci örgütlenmesinin aldığı bu ikinci darbeye karşı bütünsel ve programatik bir anlamda sadece Lev Trotskiy'in önderlik ettiği IV. Enternasyonal geleneği mücadele ediyordu.

Ne var ki, ikinci karşı devrimin ilkenden bir farkı vardı. İlki, kendi düzen yanlılığını ve milliyetçiliğini Marksizmin devrimci ve enternasyonalist kabuğuna sığdıramadığı için kabuğu fırlatıp atmış, anti-Marksist bir kisveye bürünmüştü. İkincisi ise tersine Marksist kabuğu korumuş, ama içeriği bütünüyle reformist ve milliyetçi hale getirmişti. Bu farkın nedeni, Stalinist Sovyet bürokrasisinin (ve onu izleyen Çin vb. ülke bürokrasilerinin) çıkarının o aşamada işçi devletlerinin korunmasında yatması idi. Bürokrasi hem sosyalizme geçiş ekonomisinin hücrelerinde hayat buluyordu, hem de kendini Ekim devriminin mirasçısı gibi göstererek uluslararası proletaryanın içinden tekrar ve tekrar fıskıran devrimci eğilimleri kendi kanallarına akıtarak öğütüyordu. (Küba devriminin evcilleştirilmesinin öyküsü, bunun en olgun ifadesidir.)

Kabuk korunmuştu, ama bunun bedeli Marksizmin salt bir kabuk halini almasıydı. 1991'den itibaren Sovyetler Birliği'nde, Doğu Avrupa'da ve başka yerlerde bürokrasi kapitalizme dönüşün öncülüğünü yapmaya başlar başlamaz, sözde "komünist" partiler de Marksizme sırt çevirdi, yüzünü liberalizme döndü, bizim post-Leninist dediğimiz bir yönelişe girdi. Yeni dünyayı anlamak için "ezber bozmak" gerekiyordu, sosyalizm yenilmişti, Marksizm yetersizdi, yeni partiler, hatta "parti olmayan parti"ler gerekiyordu. Üçüncü karşı devrim başlamıştı.

Post-Leninizm, Brezilya'da İşçi Partisi (PT) idi, Almanya'da Sol Parti (Die Linke) idi, İtalya'da Komünist Yeniden Kuruluş Partisi (PRC) idi, İspanya'da Birleşik Sol (IU) idi, İskoçya'da İskoç Sosyalist Partisi (SSP) idi. Brezilya'da Lula ile iktidar oldu, kendini rezil etti, çeyrek yüzyıllık mücadeleyi sattı, sınıf barikatının öteki yanına geçti. İtalya'da burjuvazinin koalisyon ortağı oldu, emperyalizmin Ortadoğu savaşlarına ve kemer sıkma politikalarına destek oldu, sınıf barikatının öteki yanına geçti.

Yunanistan'da Syriza da post-Leninizmin temsilcisidir. Ama Yunanistan hem Brezilya'dan hem İtalya'dan farklı bir deneyim yaşıyor. Brezilya'da Lula'yı iktidara getiren zafer sadece parlamentodur. İtalya'da PRC zaten küçük ortaklı. Syriza ise yükselen bir sınıf mücadelesinin dalgası üzerinde, ön devrimci bir durumda iktidara yaklaşmış bulunuyor. Şimdi on yıllardır Marksistlerin "ezberini bozma"ya çalışanlar, Marx'ın kriz teorisinden başka hiçbir şeyin açıklayamayacağı bir durumla başa çıkmak zorunda. On yıllardır Lenin'e sırt çevirenler tarihte en iyi Lenin'in anladığı devrim sorunlarıyla başa çıkmak zorunda. Syriza deneyimi post-Leninizmin hakiki doğasını ortaya koyacak. Düzenen yana mı, devrimden mi? Marksizme sırt çevirenlerin bu çağda devrimci, yani antikapitalist olması mümkün müdür? İşte size sınav. Hep birlikte izleyelim.

Sınıf kardeşliği sınırları ve kıtaları aşıyor: Hey Tekstil direnişi ile enternasyonal dayanışma

Hey Tekstil işçilerinin 3 aylık maaşları ve tazminatlarının ödenmemesi karşısında başlattıkları direniş 100 günü aştı ve devam ediyor.

Direniş boyunca son derece güçlü bir dayanışma ve kararlılık gösteren işçiler, Hey Tekstil firması ile adına fason üretim yapılan Li Fung şirketinin önünde her gün eylem yapıyorlar. Li Fung şirketi Hong Kong kökenli ve dünya çapında tekstil alanındaki fason üretimde söz sahibi olan bir firma.

Hey Tekstil işçileri, Hey Tekstil fabrikası önünde direnişe başladılar. Mücadelelerini Ankara'ya TBMM'ye, İstanbul'un çeşitli semtlerine, AKP binaları önüne, çalışma müdürlüklerine, Taksim 1 Mayıs alanına taşıdılar tüm Türkiye'ye mal ettiler. Artık Yenibosna'da Li Fung'un önünde sadece Hey Tekstil işçileri değil, Togo ayakkabı işçileri, Mersin liman işçileri, Savranoğlu işçileri, kamu emekçileri kısacası işçi sınıfı direniyor. Mücadele çoktan 3 aylık maaş ve tazminat talebinin ötesine taşınmış durumda. Öyle ki sınırları ve kıtaları aşarak Hong Kong'a kadar gitti.

Hong Kong'da Li Fung'a ait gökdele-

nin girişi Hong Kong'lu işçilerin, kadınların ve öğrencilerin oluşturduğu bir grup tarafından 1 saat boyunca kapatıldı. Hey Tekstil'in haklı talepleri Çince haykırıldı orada. Ellerdeki pankartlarda Hey Tekstil işçilerinin temsilcilerinin resimleri ve sözleri yer alıyordu. Karanlığa bakıp da umutsuzluğa kapılanlar bu manzaraya iyi bakmalılar. İstanbul'dan Hong Kong'a uzanan sınıf kardeşliği köprüsü bir gerçeği, işçi sınıfının güçlü olduğu gerçeğini bir kez daha gösteriyor.

İşçilerin hem ulusal hem de enternasyonal (uluslararası) birliği uğruna bıkmadan usanmadan verilecek olan mücadeledir bizi aydınlık yarınlara ulaştıracak olan. Marx bir buçuk asır önce yazmıştı "bütün ülkelerin işçileri birleşin" diye. Şimdi Hey Tekstil işçileri direnen ve mücadele eden tüm dünyadaki sınıf kardeşleriyle birlikte o kelimeleri sayfalarından çıkarıp ete kemiğe büründürüyor. Özgürlük isteyen herkeşe adresi gösteriyor. O adreste ne sokak adı ne kapı numarası var, dünyayı değiştirecek yegâne güç olan uluslararası işçi sınıfının adı var.

Savrançoğlu, Billur Tuz, İzmir Basma İzmir'de nasırlı ellerin sesi yankılanıyor...

Aylardır devam eden Billur Tuz ve Savrançoğlu işçilerinin mücadelelerine, İzmir Basma Fabrikası işçilerinin sesi de eklendi. İzmir Basma Fabrikası işçileri, fabrikanın sahibi Giraud ailesinin, Buca Hipodrom yanındaki çiftliklerinin önünde çadır kurdu. Aslında işçilerin mücadelesi yeni başlamış değil. 350 civarında işçinin çalıştığı İzmir Basma Fabrikası, 2005 yılında kapanmış, 300 işçiye tazminatlarının yüzde 60'ı için senet verilmişti. Senetlerin vadeleri geldiğinde patron tarafından işçilere, senet bedellerinin yüzde 60'ının ödenmesi teklif edildi. Bunu kabul edenlere paraları ödendi. Kabul etmeyenlere ise ödenmedi. Bu süreçte patronlar, Koç Bank'la işbirliği içinde fabrikanın içini boşalttıkları için işçilerin eli boş kaldı. Haklarını alamayan 50 işçi kıdem ve ihbar tazminatlarının tamamını almak için o tarihten beri yasal fiili direniş gösteriyorlar.

Giraud ailesi işçileri yaş tahtaya "basma" yacak!

19 Mayıs günü yapılan eylemde işçiler, ellerinde "Sadaka değil hakkımızı istiyoruz, kıdem tazminatlarımızı ödeyin" yazılı pankart ve dövizlerle Şirinyer Tansaş önünden, çadır kurmuş oldukları, Giraud ailesinin hipodrom yanındaki çiftliğine kadar yürüdü. Burada yapılan basın açıklamasında, İşçi Hakları Derneği Başkanı Cavit Uğur, kıdem tazminatının yasalarla düzenlenmiş bir hak olduğunu belirterek, iflas ettiğini açıklayan İzmir Basma Fabrikası'nın işçilerden başka kimseye tek kuruş borcunun olmadığını belirtti. Patronların 2005 yılı başlarında imzaladıkları senetlerle kıdem tazminatlarını ödeyeceklerini söylediklerini hatırlatan Uğur, "İşçilerin toplam alacağı 1.500.000 TL'dir. Ödeme sözü ve belgesi verildiği, ödeme kabiliyeti de olduğu halde neden hâlâ işçilerin hakları ödenmiyor?" diye sordu. Eyleme, Savrançoğlu Deri işçileri, Billur Tuz işçileri, Sendikal Güç Birliği Platformu temsilcileri, HDK ve DİP destek verdi. **İzmir Basma İşçileri, direniş çadırını kurduktan 10 gün sonra Caroline Koç'un "şikâyeti" üzerine gözaltına da alınmıştı.**

Savrançoğlu'nda direnişin ritmi değişti...

İzmir'de, Savrançoğlu Deri işçilerinin sendika düşmanı patrona karşı mücadelesi ise sürüyor. Yönetim Kurulu Başkanlığı'nı Mehmet Sinan Savrançoğlu'nun yaptığı Savrançoğlu Deri'nin, çalışmalarına Durmuş Kale ve Musa Uçarşahin'in sahibi olduğu Rodeo Deri üzerinden devam etmesi ve fabrikayı tüm teçhizatı ile şirkete bırakması üzerine, Türkiye Deri-İş Sendikası İzmir Şubesi savcılığa suç duyurusunda bulunmuştu. Ege Çevre ve Kültür Platformu (EGEÇEP), Ekoloji Kolektifi Derneği, Çağdaş Hukukçular Derneği İzmir Şubesi ve İmece Dostluk Dayanışma Derneği'nin de müdahil olduğu şikâyet sürecinde, İzmir Büyükşehir Belediyesi harekete geçti. Belediye encümeni aldığı kararda, "Rodeo Deri San. ve Tic. Ltd. Şti. Menemen Şubesine ait işyerinin eksiklerini giderinceye kadar faaliyetten men edilerek kapatılmasına" karar verdi. Bu karar idari bir işlem olsa da, esasen, inançla eylemlerine devam eden ve seslerini duyurmak için aylardır her türlü baskıya direnen işçilerin CHP'li belediyeye karşı sokakta kazanılmış zaferidir. Çünkü Savrançoğlu Şirketi'nin muhasebe ve mali işlerinden, Menemen Belediyesi CHP'li Meclis Üyesi Masum Haman sorumluydu. Fabrikanın Rodeo Deri'ye bırakılmasının ardından Haman'ın Rodeo Deri'de görevine devam ettiği biliniyor. Bu durum şaşırtıcı değil tabii, ne de olsa, "baz bazla, kaz kazla, kel tavuk topal horozla" demişler. Ama direnişin başından beri Savrançoğlu patronuna karşı lal kesilen Büyükşehir Belediyesi, bu kararıyla işçilerin hak mücadelesini daha fazla görmezden gelemeyeceğini anlamış görünüyor.

Sendikahı oldukları için işten atılan, İzmir Çiğli Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'ndeki Billur Tuz işçilerinin direnişi ise devam ediyor. Billur Tuz işçileri, Savrançoğlu işçilerini ve İzmir Basma işçilerini de mücadelelerinde yalnız bırakmıyor.

Togo Ayakkabı işçileri direnişe devam ediyor

Son dönemde artan işçi direnişlerinden Ankara da nasibini aldı. Tekel işçilerinin büyük mücadelesinden bu yana Ankara'daki en büyük direniş ve sınıf dayanışması sahnede. Togo işçileri Deri-İş sendikasına üye olmalarının ardından işten atılmışlardı. Şimdi fabrikanın Eskişehir Yolu üzerindeki kapısının önünde direniyorlar. Eylemlerle, Togo mağazası önlerinde bildiri dağıtımlarıyla seslerini duyurmaya çalışıyorlar.

Giderek büyüyen destek elbette an gelecek patronu köşeye sıkıştırarak. Temennimiz patronun bir an evvel pes ederek tüm işçilerin sendikalı bir şekilde işe dönmelerini kabul etmek zorunda kalması. Bunu sadece temenni etmekle kalmıyoruz. Devrimci İşçi Partisi olarak ister bir yoldaşımızın çalıştığı

işyeri olsun ister okuduğu bir okul, Togo işçileri ile dayanışmayı buralardaki faaliyetlerimizde en ön sıraya alıyoruz. Togo işçilerinin kazanmasının tüm işçilerin yararına olduğunu bilinciyile hareket ediyoruz. Sık sık işçilerin yanında bulunuyor, eylemlerine elimizden geldiğince destek veriyoruz.

Bir aylık direniş okulu

Togo Ayakkabı işçilerinin direnişi 27 Mayıs itibarıyla bir ayı devirdi. Bu küçük aya yılların deneyimi geldi sıkıştı. Kendi patronlarına karşı sendikal mücadeleye başladıkları andan itibaren işçiler yaşadıkları dünyayı çok daha farklı bir gözle kavrar oldular. Karşılaştıkları sorunların kendilerine özgü olmadığını, bütün işçilerin benzer so-

runlarla boğuştuğunu gördüler. Daha önce eylem yapan işçileri, örneğin Tekel işçilerini şimdi daha iyi anlıyorlar. Anlamakla kalmıyor işçi emekçi nerede direnişe geçse eylem yapsa, kamu emekçilerinin grevinde olduğu gibi, Kayseri Ceha fabrikası işçilerinde olduğu gibi, yanlarında bitiyorlar. Öğrencilerin verdiği mücadeleyi eskiden belki kınarken şimdi "Bir dertleri vardı ki seslerini çıkardılar" diyorlar.

Her gün direniş alanına akan onlarca destekçiyle yardımlaşmanın, işçi emekçi ailelerin zar zor okula girmiş öğrenci evlatlarının ve sendikaların hiç eksilmeyen desteğiyle ise sınıf dayanışmasının önemini özümstediler. Üç kilometre uzaktan kalkıp denetime gelmeyen Çalışma Bakan-

lığı, patron adına onları direniş alanından süpürmek için üç kez gözaltına alan polis teşkilatı gözlerinde sorgulanır oldu. Yani tarihin motoru olan sınıf mücadelesi görevini yapıyor, işçiler direndikçe öğreniyor. Bu deneyim hem gelecekte bu kavgaya girecek işçilere hem de işçi sınıfının mücadelesini tanıyıp anlamaya çalışan genç devrimcilere birçok dersler verecek. Yani bir yandan öğretiyorlar da.

Togo işçilerinin mücadelesi tarihe yazıldı bile. Tarih ise görüldüğü üzere her zamanki seyrini tıkır tıkır işletiyor.

**Togo işçisi kazanacak!
Yaşasın sınıf dayanışması!**

23 Mayıs kamu emekçileri grevi:

Birlik, mücadele, zafer!

İstanbul öyle bir gün de gördü. Sokaklar bir kez daha doldu. Kalabalık bazı noktalarda caddelere sığmadı. Yürüyüş normalde yarım saat sürmeyecek bir güzergâhta yaklaşık 3 saat sürdü. Grev yürüyüşünden bahsediyoruz. 23 Mayıs'taki kamu emekçileri grevinde İstanbul Beyazıt Meydanı'na olan yürüyüşten. Ellerinde kitaplarıyla gelenlerden; tıpkı Nazım'ın dediği gibi: "bir elinde kitapları türkülerıyla geldiler/dalga dalga aydınlık dalga dalga aydınlık oldular/yürüdüler karanlığın karanlığın üstüne/mezdanları zapt ettiler meydanları zapt ettiler yine."

Bu işin yürüyüş kısmıydı. **Greve katılmadaki** görkem ise çok daha büyüktü. Tamamen kapanan okullar, aciller dışında hizmet vermeyen hastaneler, işlemeyen trenler... Ve tabii bunların etkisiyle hizmet alanların grevcilere verdiği destek...

Açıkça görülmesi gereken **bir gerçek** var: Bu grevin, bu denli etkili olmasının nedeni KESK ve Kamu-Sen'in ortak hareket etmesi ama belki de çok daha önemli olan Memur-Sen'in bazı sendikalarının greve katılması. Misal Eğitim-Bir-Sen... Sırf bu yüzden ertesi gün Tayyip Erdoğan öğretmenleri diğer memurlardan ayırıp onlara yükledi. Deyim yerindeyse kulak çekmeye çalıştı. Belli ki öğretmenlerin üye olduğu üç sendika birden greve çıkınca bu alanda artık kazanabileceği kimse kalmadı, tüm öğretmenleri kaybederken yani giderayak bir tekme atmak istedi. Ancak bazı memur sendikalarından hâlâ ümidi var görünüyor. Neyse onlara da tekme tokat saldıracakları günler yakındır... Ama bilsin ki saldırmaya çalıştığı, başta öğretmenler olmak üzere tüm grevciler onun bu sözleri ile çok daha öfke doldu ve yakında bu öfkeyi kendisine sokaklarda gereken şekilde yansıtacaklar!

Bu durum bize grevcilerin izlemesi gereken **rota**yı gösteriyor: birlik ve mücadele. Konfederasyon yönetimleri eleştirilmeli, kendilerine en ağır tepkiler gösterilmeli ama tabandaki üyeler uzaklaştırılıp, mücadelenin dışına itilmemeli. Bunu kim yapacak? Elbette KESK! Yapar mı? O da KESK'in tabanında **sınıf için sendika** anlayışından hareketle mücadele edilmesine bağlı... Bunun için öncelikle eylemlerin aynı alanda yapılması lazım. İstanbul'da iki ayrı yürüyüş vardı. Biri bahsettiğimiz KESK yürüyüşüydü. Diğeri ise Kamu-Sen'in Taksim'de yaptığı yürüyüş. Doğrusu bu duruma özellikle Kamu-Sen'in tabanından ciddi tepkiler geldi: "Aynı alanda olmalıydık, bir-

likte yürümeliydik!" Evet, buna ihtiyacımız var! Sınıf sendikacılığının disiplini ve sorumluluk bilinciyle aynı alanda bulunmalı ve mesajlarımızı sınıf sendikalarının tabanındaki samimi emekçilere pratiğin içinde de ulaştırmalıyız.

Bir başka **önemli nokta** da şudur ki, Türkiye bu denli kitlesel grevleri daha öncesinde de gördü. Hatta bu grevleri tek başına KESK yaptı. Ne güzel değil mi? Ama bunlar tutarlı ve yılmaz bir mücadelenin parçası olmaktan çok "dostlar alışverişte görsün" kıvamında olunca sonuç eski günleri özlemle yad etmeye vardı. Bugün durum daha vahim; hem KESK eski gücüne sahip değil, sorumsuz eylemleri, tabandan kopuk söylemleri, dar grupçu siyasetleriyle etkisini iyice yitirmiş durumda, hem de sınıf da olsa yanına gelen sendikalarla birlikte bir rota oluşturmak zorunda. Olsun, başka çare yok!

Bu rota kendini uyarı grevleri ile sınırlayan bir rota değil, kamu emekçilerinin ekonomik taleplerini ön plana alan, bu konudaki talepleri bilince çıkarıp sisteme karşı toptan bir reddedişe dönüştüren bir rota olmalı. Ücret sendikası mı olacağız kaygısına düşmeden izlenecek bu rota, önüne **süresiz bir genel grevi** koymalı. Aksi durumda hiçbir sonuca ulaşamayacaktır.

Bunun gerçekleşmesinin yegâne koşulu ise **sınıf için sendika** anlayışının mücadelenin kritik noktalarında mevzilenmesi ve mücadeleyi yönlendirebilmesidir! Bu koşula bigâne kalmayalım. Yapabilir miyiz? Yaparız, çünkü yok başka çaremiz! Örgütlen, mücadele et, iyileşsin artık yaremiz!

Tekstil İşçisinin Sesi çıktı!

Tekstil işçilerinin sorunlarına, bu sorunlarla mücadele etme yollarına ve Türkiye'de tekstil işkolundaki işçi sınıfı mücadelelerine yer veren Tekstil İşçisinin Sesi bülteni Haziran ayında yayın hayatına başladı. Bültenin açılış yazısına şöyle:

"Merhaba tekstil işçisi arkadaş, Elindeki bülten, tekstil işçisinin sesidir! Burada bulunan yazıların tamamı, İstanbul'un çeşitli yerlerinde, tekstil fabrikalarında veya merdiven altı tekstil atölyelerinde çalışan ayrı ayrı işçiler tarafından kaleme alınmıştır. Amacımız, tekstil işçileri olarak öncelikle sorunlarımızı paylaşmak, ortak sorunlarımızı ortaya koymak, birbirimizin işyerlerinden haberdar olmak ve yaşadığımız sorunlarda birbirimize destek olmaktır. Çünkü tek bir işçinin sesi biraz cılız çıkar. Bir atölye dolusu işçinin sesi daha güçlüdür. Ama yüzlerce, binlerce tekstil işçisi aynı şeyi istediğinde sesi çok güçlü çıkar ve inatıyoruz ki karşısında kimse duramaz. Bizler bu küçük atölyelerde çalıştırılmamızın, birbirimizden kopuk olmamız için özellikle yapıldığını düşünüyoruz. O yüzden de bu politikaları boşa çıkarmalı ve inadına birbirimize kopmaz bağlarla bağlanmalıyız.

Bir sonraki bültende sizin de sesinizin duyulmasını, yazımızın yayınlanmasını istiyorsanız bize ulaşın. Ne kadar çok olursak, o kadar güçlü oluruz.

İletişim için yazılarımızı tekstiliscisi@mynet.com adresine gönderebilirsiniz."

Levent Dölek

Nedir bu hakemlerden çektiğimiz?

Bu millet kimseden çekmemiştir hakemlerden çektiği kadar. Hangi takımı tutarsanız tutun mutlaka hakemler canınızı yakmıştır. Ofsayttan gol olur, penaltı verilmez, kırmızı kart çıkmaz hemen hakem eyyamcı olmakla, satılmış olmakla suçlanır. Son dönemde falanca takımın formasıyla çekilmiş çocukluk fotoğraflarından eski maçlardaki sicillerine kadar her şeyin futbol hakemlerinin aleyhine delil olarak kullanıldığına tanık olduk.

Ortada somut kanıt olmayınca iddialar spekülasyon olarak kalıyor. Zira hakemleri tarafsız bir üst kuruluş olan futbol federasyonu atıyor. Sonrasında iş biraz da vicdana ve ahlaka kalıyor. Bir düşünsenize dört müsabaka hakeminden ikisini ev sahibi takımın, birini deplasman takımının, dördüncü hakemi de deplasman takımının önerdiği isimler arasından yine ev sahibi takımın seçtiğini... Olmaz tabii. Ayıp olur, haksızlık olur, alenen şike olur.

Ama oluyor. Yeşil sahalarda değil ama kamu emekçilerinin toplu sözleşmelerinde tam da bu oluyor. Hükümet kamu emekçilerinin grev hakkını tanımıyor. Kamu emekçisi eğer grev hakkını kullanma olanağına sahip değilse toplu pazarlıkta elinde hiçbir koz kalmıyor. Yasaya göre uyuşmazlık çıktığında sözleşme hakem kuruluna gidiyor. Bu hakem kurulu 11 üyeden oluşuyor. Başında Sayıştay Başkanı var. Dört üye hükümet tarafından doğrudan atanıyor. Bunlar da maliye, hazine, kalkınma bakanlıklarının müsteşarlarından seçiliyor. Kamu emekçisi sendikalarından dört üye var. Ama bunlardan ikisi hükümetin memur kolu gibi çalışan Memur-Sen'den... İki tane de akademisyenlerden var. Birini hükümet belirliyor. Diğeri ise sendikaların önerdiği isimler arasından yine hükümet tarafından seçiliyor.

Maçın sonucu baştan belli değil mi? Hükümet herkesin bildiği en adi pazarlık yöntemiyle yüzde 3+3'le başladı. Tepkiler yükseldiğinde ve grev başladığında ise son olarak 3,5+4'e geldi. Yarım puanı da hakemler iyice figüran konumuna düşmesin diye kurula bıraktı. Sonuç ilk yıl 4+4, ikinci yıl 3+3... Masaya getirilen sosyal haklar, iş güvencesi konuları, taşeron çalıştırma, ek ödemeler zaten tek taraflı gündem dışı bırakıldı.

Güya hükümet milletin menfaatlerini düşünmüş, maaş zammının bedelini halk ödeyecekmiş. Öncelikle zaten resmi enflasyon oranının altında zam vermişsin. Tüm ekonomistler enflasyonun artacağına birleşiyor. Bunları geçiyoruz. Doğalgaza yüzde 34, kömüre yüzde 26, akaryakıtta yüzde 24, elektriğe yüzde 19 zam yapmışsın. Zaten vereceğin 3 kuruş zammı peşinen tahsil etmişsin. Ama aynı dönemde kurumlar vergisinde getirilen muafiyetlerle holdinglerin verdiği vergileri yarı yarıya azaltmışsın. Yani emekçiden almış patrona aktarmışsın. Bu çark aynen dönsün istiyorsun.

Hükümet karar versin. Çıkıyor muyuz? Batıyor muyuz? Propaganda yaparken büyüdük büyüyoruz diyorsun memura işçiye gelince "Yunanistan gibi mi olalım" diyorsun. Aslında krizin kapıya dayandığını en iyi hükümet görüyor. Bu yüzden de krize hazırlık için tahkimat yapıyor. Tek bir programı var: Yunanistan'ın krizden sonra yaptığını Türkiye'de krizden önce yapmak, işçiye emekçiye kemer sıktırmak. Toplu sözleşme adı altındaki danışıklı dövüşün anlamı budur. Bu bir sınıf saldırısıdır.

Havacılık sektöründe grev yasağı da aynı sınıfsal saldırının parçasıdır. THY işçileri grev yasağı geldiği anda sonlarının kamu emekçileri gibi olacağını görüyorlar. Ellerindeki grev kozu alınca onlar da hükümetin ve hakemlerin insafına kalacaklar. Bu yüzden güçlerini gösterdiler, işi durdurdular. İşten atılan arkadaşlarına da her gün eylem yaparak sahip çıkıyorlar.

Lenin, *Devlet ve Devrim* kitabında devletin sınıflar arasında bir hakem değil, Marksist teorinin ifade ettiği gibi hâkim sınıfın emekçi sınıfları ezme üzere kullandığı bir aygıt olduğunu göstermiştir. Bu gerçek şimdi tüm çıplaklığıyla emekçi sınıfların gözleri önündedir. Grevin yasaklanması grev yapmanın olanaksız olduğu anlamına gelmez. İşçi sınıfı, elindeki avucundakinin çalınarak patronlara verilmesine sessiz kalamaz, kalmayacaktır da.

Kamu emekçileri bir günlük protesto grevinin ötesine geçen süresiz grevlere hazırlık yapmak zorundadır. Tüm işçi sınıfı THY'yi bir mevzi olarak görüp sahip çıkmalıdır. Çünkü sermayenin AKP hükümeti eliyle yürüttüğü sınıf saldırısı bu mevzileri aşarsa tüm işçi sınıfının üzerinden silindir gibi geçmek için daha da fazla yükleneyecektir. İşçi sınıfı rakibi de hakemleri de birlikte yenmek üzere hazırlığını yapmak zorundadır.

Şiar Rişvanoğlu**Tecavüzcüleri savunmanın sefaleti**

Kamuoyunda Fethiye davası olarak bilinen, 2007 yılında yaşanan toplu tecavüz hakkında açılan davanın 27 Nisan'da görülen karar duruşmasında ikisi suça sürüklenen çocuk altısı yetişkin toplam sekiz sanığın beraatiyle sonuçlandı. Dava, gerçekten korkunç olan kararının yanında, Muğla Barosu Başkanı Mustafa İlker Gürkan'ın tecavüz sanıklarının avukatlığını üstlenmesi ile de gündeme geldi. Sadece bu da değil, Gürkan, dava boyunca yapmış olduğu ve kendisi yapmasa da, katılmış olduğu aslında olayla ilgisi olmayan ve hukuk dışı sayılabilecek "savunma"larla da konuşuldu. Üstüne üstlük Gürkan, dava sürecinde hem mağdur avukatlarına, hem de kendisini haklı olarak protesto eden kadınlara ve kadın örgütlerine yönelttiği tepeden bakan ve suçlayıcı söz ve davranışlarıyla da tepki çekti. Gürkan'ın başka bir özelliği daha var ki; hem davayı hem de bu davadaki konumunu daha da fazla dikkatli değerlendirmeyi hak ettiriyor. Kendisi hemen her yerde Deniz Gezmiş'in arkadaşı (gerçekten de geçmişte öyle) olduğunu söylüyor, hatta kendisinde panellerde, toplantılarda Deniz ve o devrimci kuşağın sözcüsü gibi konuşma hakkı görüyor, daha da ileri giderek kendisini "devrimci" olarak tanımlıyor.

Önce tam olarak bir "erkek egemen Türk burjuva yargısı klasiği" olarak tanımlanabilecek kararın neden korkunç olduğunu hatırlatalım. Davada; Adli Tıp Kurumu'nun ve uzman tanıkların (psikolog ve psikiyatr) raporları mağdurun cinsel saldırıdan sonra stres bozukluğu yaşadığını, bu travmanın mağdurun ruh sağlığını bozduğunu, yani cinsel saldırı suçunun gerçekleştiğini açık bir biçimde ortaya koyuyor. Olay günü, biri hariç 7 sanığın, mağdurun anlattığı yerlerde olduğu "baz" istasyonlarının tespitiyle, HTS raporları ile ispatlanmış, mağdur yüzleştirmede 12 kişi arasından 8 kişiyi teşhis etmiş durumda. Bunun yanında, mağdurun beyanlarının her aşamada istikrarlı ve tutarlı, ancak sanıkların beyanlarının ise yine her aşamada birbirinden farklı ve çelişkili olduğu da tutanaklarla ortaya konulmuş durumda. Davanın esas ile ilgili bütün bu önemli noktalar mağdur arkadaşımızın sebatkâr kadın avukatlarının titiz çalışmalarıyla tüm ayrıntıları ile dosyaya sunuldu.

Gelelim Gürkan'a yönelik tepkilerin gerekçelerine. Birincisi Gürkan, sadece tecavüzcülerin avukatlığını yaptığı için değil, ama aslında hepsi mağdurun kişilik haklarına ve kamu vicdanına saldırı niteliğinde olan, hukuki olmadığı gibi, ahlâki de olmayan "savunma"ları için suçlanıyor. Gürkan bu savunmalarda, mağdurun özel yaşamını, özel ilişkilerini davayla hiç ilişkisi olmadığı halde didik didik etmiş, anne-babasının boşanmasından, kullandığı ilaçlara kadar ilgisiz konuları gündeme getirmiş, "sorunlu bir kişilik" olduğunu, dolayısıyla yalan söylediğini ispat etmeye çabalayarak tecavüz olayını kapatmaya çalışmış, mağdurun yazmış olduğu cinsel saldırı konulu yazılarına ilişkin olarak "cinsellik üzerine yazı yazmak, bu konuda konuşmaktan-yazmaktan utanmadığı halde, duruşmalara katılmaması anlaşılabilir" diyerek travma yaşayan bir insana ders vermeye kalkışmış, üye oldu-

ğu kadın derneklerini "sorunlu kişilik delili" olarak ileri süren, Kürt Sorunu konusundaki konuşmalarını bile PKK sempatanlığı olarak değerlendiren diğer sanık avukatlarının yaptıklarına bir tek kelime etmemiş, yani sanıkların bu suçu işlemediğini değil, mağdurun bu saldırıyı uydurduğunu ispat etmeye çalışmıştır. Hatta karardan sonra, henüz karar kesinleşmeden, (yani Yargıtay süreci yeni başlamışken) o kadar ileri gitmiştir ki "Kadınlar tecavüz olmadığına sevinmeli" diyebilmiştir. Düşünabiliyor musunuz, ortada yaşadığı tecavüzdü kaynaklanan travmadan dolayı yıllardır tedavi gören, şikayetçi olan, elinde onlarca delil bulunan bir mağdur var, öte yanda ise ne olduğu tartışmalı bir yargının tartışmalı kararı, ama Baro Başkanı gerçeğin kendisini yok sayıyor ve o yargı kararından güç alıyor! Kendisine hatırlatmak lâzım, savunduğu yargı, dün Deniz'leri ve devrimcileri asan, bugün yine devrimcileri, sosyalistleri zindanlara tıkan, KCK operasyonları ile, davaları ile binlerce Kürdü yok etmeye, Kürt özgürlük mücadelesini bitirmeye çalışan, özelleştirmelerde, taşeronlaştırmalarda her koşulda sermayeyi kollayan, Tuzla'dan, Zonguldak'a kadar işçi ölümlerinde sorumlu (katil) patronları aklayan, HES'lere, nükleer santrallere dokunmayan, Alevilerin katillerini zamanaşımından kurtaran, kadın cinayetlerinde katilleri beraat ettiren, olmadı cezalarında indirim yapan beyaz, Sünni, Türk, erkek ve hepsiyi birlikte, hepsinden üstün karakteriyle burjuva yargısıdır.

İkincisi Gürkan, bir "kamu kurumu"nun, Muğla Barosu'nun başkanıdır. Tecavüz gibi aynı zamanda kamu vicdanını ilgilendiren vakalarda, hele hele bu ülkede her gün 5 kadın "namus cinayeti"ne kurban edilirken, yüzlercesi, binlercesi tacize ve tecavüze maruz bırakılırken, bu sıfatı taşıyan birinin, hadi diyelim davaya baktı, ama bu "savunma"ları yapmış olması kabul edilemez olması bir yana bulunduğu yetki makamının suiistimali anlamına gelir. Bu suiistimale ne yazık ki, kendisini açıklamalarla destekleyen Türkiye Barolar Birliği ve (İzmir barosu dışında) Ege ve Marmara bölge baro başkanları da katılmıştır.

Son olarak; Gürkan bu yaptıklarıyla Deniz'in ve yoldaşlarının kemiklerini fena halde sızlatmıştır. Kadın mücadelesinin, tarihsel olarak bu topraklarda göreceli yükselişine ömrü yetmemiş olabilir, ama kalbi bütün ezilenler için çarpan bir devrimci olarak Deniz ve yoldaşları yaşasaydı eminim ki, duruşmada ve dışarıda protesto eden kadınların ve vicdan sahibi erkeklerin yanında olup tecavüzcüleri ve Gürkan'la beraber avukatlarını, 6.Filocuları denize döktükleri gibi Fethiye Körfezi'ne dökerdi!

Gürkan'a ve onun gibilerine devrimciliğin nostaljik bir pazarlama malzemesi değil, gerçek hayatın akan bir ırmağı olduğunu anımsatmak gerekiyor. Ya o ırmağa dalarsınız, ya da kenarında durup eski günlere methiyeler düzerek kendinizi avutursunuz. Ya Deniz'ler gibi o ırmakta mücadele ederek, onurunuzla "boğularak" tarihe geçersiniz. Ya da, tecavüzcüleri tecavüzcüler gibi savunmanın sefil etiketiyle tarihin çöplüğüne atılırsınız. Yolunuz açık olsun! Ama Deniz'in de yakasını bırakın!

Mısır devriminden bir kadınla görüşme**"İlk kez kimse tarafsız değildi"**

12. AWID Uluslararası Kadın Hakları ve Kalkınma Forumu'na katılmak üzere İstanbul'a Arap ülkelerinden birçok kadın geldi. Gerçek Gazetesi olarak, Tahrir Meydanı'nda yer almış Arap devriminin canlı tanığı olarak "Toplumsal cinsiyeti sokağa taşımak: Arap isyanlarında genç kadınlar" başlıklı oturumda konuşan İnci Çözlan ile görüştük.

Gerçek: Mısırlı bir kadın olarak size sormak istediğimiz ilk şey Tahrir Meydanı'nda olmanın nasıl bir duygu olduğu. Biz haberlerden takip ederken orada bir devrimin yaşanmakta olduğunu gördük. Devrimin içinde yer almak nasıl bir deneyimdi?

İnci: Bunun bir devrime doğru gittiğine 25 Ocak'ta karar verdik. Ben başlangıçta öyle olacağını düşünmüyordum. Gideceğimiz, güvenlik güçlerinin peşimizden koşacağı, herkesin kaçacağı ya da gözaltına alınacağı, dayak yiyeceği ve sonra da yine herkesin evine döneceği protestolardan birisini olacağını düşünmüştüm. Ben 25 Ocak'taki eyleme katılmadım ama arkadaşlarım katıldı. Haberlerden takip ediyordum ve mücadelemin nasıl yükseldiğini gördüm. Sokakları gerçekten çok fazla sayıda insan doldurmuştu. Rejimin, parlamentonun, sistemin yıkılmasını, anayasanın değişmesini talep ediyorlardı. Dedim ki "bu diğer protestoların hiçbirisine benzemiyor, bu diğerlerinin ötesinde bir şey". Bölgenin kendisi bir ayaklanma yaşıyordu. Tunus'ta eylemler vardı. Diğer ülkelerde gösteriler yapıyordu. O an dedim ki "Evet, ben de gösterilere katılacağım". 25 Ocak'tan 28 Ocak'a kadar nerede olursa olsun yapılan tüm gösterilere katıldım. 25 Ocak gerçekten bir dönüm noktası olmuştu. 28 Ocak'a kadar neredeyse kimse uyumadı. İnsanlar her an sokaklardaydı. 28 Ocak'a geldiğimizde tüm haberleşme kesildi. Telefon, internet her şey gitti. Arkadaşlarımla haberleşemiyordum. Kalabalığa katıldım. Yürümeye başladık. Ben şahsen o an Tahrir Meydanı'na gittiğimizi bilmiyordum. Hayatımda gördüğüm en kalabalık kitleydi. Çok uzun süren bir yürüyüş gerçekleştirdik. Karşımıza güvenlik güçleri çıktı. Panzerler, polis arabaları, çevik kuvvet, çok çok çok fazla miktarda gaz atıldı. Ve orada, o direnişin içinde yer almak çok güzel bir duyuydu. 18 gün boyunca Tahrir Meydanı'nda olmak, insanların geri adım atmadıklarını, vazgeçmediklerini ve gerçekten bir şeyleri değiştirebileceklerine inandıklarını görmek inanılmazdı. Ve sadece meydanda olanlar da değil. Tahrir Meydanı'nda kalmayanların tepkileri de önemliydi. Bazı zamanlarda insanlar değişim karşısında tarafsız olurlar. İlk kez kimse tarafsız değildi.

Gerçek: Arap Devrimi'nde kadınların rolü neydi ve Arap Devrimi kadınların yaşamını ne yönde değiştirdi?

İnci: Mısır'da kadınlar toplumsal yaşamın dışında değildir. Okula giderler, işe giderler. Her yere giderler. Tabii ki kamusal alanda tümüyle özgür olduklarını söylemek istemiyorum. Değiller. Ama devrime en az erkekler kadar katıldılar. Tahrir Meydanı'nda ve bütün gösterilerde çok ama gerçekten çok fazla sayıda kadın, genç

kız vardı. Polis kadınların devrime katılımına dair özel bir strateji güttü. Sınıf argümanını kullandılar. Mısırlılara mesaj vermek istediler: "Tahrir'e giden kızlar, orta ve üst sınıflardan değil, işçi sınıfından. İyi ailelerden gelme kızlar değiller. Hatta fahişeler." Tahrir'deki kadınlara zorla bekaret testi yapmaya çalıştılar. Gözaltına aldıkları kadınları Tahrir Meydanı'ndaki Mısır Müzesi'ne götürdüler. Orada kurdukları seyyar klinik gibi yerlerde zorla bekaret testi yaptılar. Sonra da çıkıp kitleye bu kızların bakire olmadıklarını söylediler. "Bizim kızlarımıza benzemiyor" dediler. Kadınlar erkeklerle aynı şekilde polis şiddetine maruz kalmanın yanında bir de cinsel ayrımcılık ve aşağılanmaya da uğradılar. Polisin üzerindeki gıysiyi sıyrarak yerlerde sürüklediği mavi sütyenli kadını televizyonda herkes gördü. Ama o olayın ardından kadınlar günlerce eylemler yaptılar. Çok etkileyici bir kalabalığın olduğu bir eylemde sadece genç kadınlar da yoktu. Her yaşta, her sınıftan kadınlar vardı. Torunları ile birlikte anneanneler katılmıştı. Devlete meydan okuyorlardı: "Mısırlı kadınlar vazgeçmeyecekler! Bu muameleyi kabul etmeyecekler! Fahişe gibi muamele görmeyi kabul etmeyecekler! Onurumuza saygı gösterin!"

Gerçek: Devrimden sonra Mısır'da kadın hareketinin durumu nedir?

İnci: Birçok birliktelik kuruldu devrimden sonra. Devrimci kadınların oluşturduğu birlikler, zaten olan kadın hakları örgütlerinin birlikleri gibi. Toplantılar yapmaya, ortak etkinlikler düzenlemeye başladık. Geçen yıl daha karışıkta, bu yıl daha organize bir şekilde hareket etmeye başladık. En son 8 Mart'ta çok büyük bir gösteri düzenledik. Kadın sorunu ile ilgili taleplerimizi sıraladık. Anayasa yazım komitesinde kadınların yarı yarıya temsilini talep ettik. Çeşitli haklarımız için sokaklara afişler yaptık. Tahrir'den parlamento binasına kadar bütün yolu kadınlarla ilgili grafitilerle (duvar resimleri) doldurduk. Parlamento içinden bir grup dışarı çıkıp bizimle taleplerimizle ilgili görüşmek istedi. Ben sorunun esas, bizim politikaların belirlendiği karar alıcı noktalarda temsil edilmememiz olmadığını düşünüyorum. Biz sokaklardayız. Ve sokaklarda basınç oluşturuyoruz. Yalnız yine de kadın hareketinin Mısırlı kadınların tamamını temsil ettiğini söyleyemem. Hâlâ biraz elitist ve tabana yabancı. Ama biz aslında bir başlangıç noktasındayız. Hareketin dışına çıkıp herkese ulaşmamız lazım. Birçok grup bunu yapıyor. Kahire'nin dışına çıkıyorlar. Köylere gidiyorlar. Her yerde kadınlara ulaşmaya, kadınlarla konuşmaya çalışıyorlar.

Gerçek: Vakit ayırdığımız için teşekkür ederiz.

Kürtaj değil yasaklamak cinayet!

Kürtajı yasaklama girişimi, en başta kadınların haklarına büyük bir saldırıdır. Kadınların kendi bedenleri ve doğurganlıkları üzerindeki kontrol hakkını ellerinden alan, ne zaman kaç çocuk sahibi olacaklarını kendilerinin belirlemesini engelleyen bir uygulama olduğu için bütün kadınların sorunudur. Kadın hareketinin bu konudaki duyarlılığı ve mücadelesi selamlanmalıdır. Ancak birçok toplumsal ve siyasal olay gibi, kürtajı yasaklama girişimi de çok boyutludur. Olayı yalnızca kadının tutsaklığını pekiştirme olarak görmek, dini önyargılar temelinde ele almak ya da İslamcı bir devlet kurmanın yeni bir hamlesi olarak görmek hatalı olur. AKP hükümetinin kürtajı neden yasaklamak istediği, Türkiye'nin bütün sağcı odaklarının da bu hamleyi neden desteklediği anlaşılmadıkça, ne dini önyargılarla başa çıkılabilir, ne kadının kendi bedeni üzerinde kendisinin karar vermesi sağlanabilir. Gericici cepheyi güden saikler anlaşılmaksızın kürtaj yasağı girişimi yenilgiye uğratılamaz. Kürtaj yasağı bütün yönleriyle politik bir sorun olarak ele alınmak zorundadır.

Kürtaj yasağı neden savunuluyor? Nasıl geriletilebilir?

Kürtaj yasağı girişimine Marksizmin yöntemiyle yaklaşmak gerekir. Bu girişimin ardında hangi sınıfın çıkarları, hangi büyük politik projeler yatmaktadır? Sorulması gereken soru budur.

Türkiye burjuvazisinin, özel olarak da bu sınıfın yükselen İslamcı kanadının temsilcisi olan AKP, kürtaj yasağını eşmerkezli daireler gibi iç içe geçen bir dizi büyük projenin bir unsuru olarak öne sürmüştür. Bunları kısa kısa ele alalım:

Türkiye'yi Avrasya'nın ve dünyanın güçlü ülkelerinden biri haline getirmek. Bu bakımdan "en az üç çocuk" politikasının devamı olarak kürtaj politikası, içinde Erdoğan'ın "one minute"ünün, Türkiye'nin Afrika politikasının, Türkçe Olimpiyatları'nın, profesyonel ordu hazırlığının ve daha onlarca politika ve girişimin yer aldığı, Osmanlıcılığın ideolojik çerçevesini oluşturduğu bir büyük hedefin parçasıdır. Türkiye burjuvazisi, özellikle Çin ve Hindistan örnekleriyle birlikte küçük ulus devletlerin gününün dolduğunu, artık Belçika ve Hollanda gibi ülkelerin borusunun ötmeyeceğini, kıta çapında devletler çağının açılmış olduğunu kavramıştır. Yarışta atılım yapmak için büyük nüfus istiyor.

Avrupa'nın yaşlanan nüfusuna karşı genç bir işçi kitlelerini koz olarak kullanma yoluyla üstünlük ve (AB ayakta kalırsa!) bütünleşme sağlamak, bu genç işçi ordusu sayesinde düşük ücretli bir sermaye birikimi politikası yaratabilmek.

Hızla çoğalmakta olan Kürt nüfusun ülke sınırları içinde Türk nüfusa eşitlenmesi olasılığı bile olduğundan, bir an evvel Türk nüfusun hızla çoğalması yoluyla Türk milliyetçiliği için bir kâbus olan bu senaryonun önüne geçmek.

Kadınları eve ve çocuk bakımına hapsederek cinsiyetçi sistemi sağlamlaştırmak, bu sayede muhafazakârlığı

körüklemek.

Halk içinde dini ve muhafazakâr görüşleri pekiştirerek sınıf hâkimiyetini sağlamlaştırmak, İslamcı kanadın yükselişine kitle desteği sağlamak.

Bu kadar iddialı bir politikanın, bu kadar karmaşık bir tablonun indirgemeci bir tarzda ele alınması, kürtaj yasağı atağına karşı ne kadar fedakârca mücadele edersek edelim, yasak girişiminin zafere ulaşmasının önünü açmak anlamına gelir. Örneğin, meseleyi kadınların bedenleri üzerindeki haklarıyla sınırlı olarak ele alacak olursak, hele hele büyük kentlerde belirli bir kültürel çevre içinde yaşayan kadınların cinsel özgürlüğüne indirgemeye kalkışsak, buna uygun olarak da mesela kadınların göbeği üzerine slogan yazarak veya "vajinama dokunma" diyerek muhalefet yaptığımızı sanırsak, davayı baştan kaybetmişiz demektir.

Ne yapmalı?

Karşı taraf zaten üstün konumdadır. Yüzde 50 oy, muazzam bir medya desteği, dinin kurumsal desteği, son yıllarda muhafazakârlaşmış olan halk kitlelerinin duyguları, daha nice faktör, kürtaj yasağını daha baştan kazanılmış bir davaya yaklaştırıyor. Oysa kürtaj yasağı, gerçekten vahim bir gelişmedir. Kadınların özgürlüklerinin bastırılmasında önemli bir rol oynayacaktır. Özellikle genç kadınların yaşam haklarına bir saldırıdır. Türkiye'yi dini muhafazakârlığın daha fazla içine sürükleyecektir. Ardında yatan Osmanlıcı proje ise ülkeyi savaştan savaşa sürüklemek tehdidini yaratacaktır.

Peki, engellemek için ne yapmalı? Fedakârca mücadele etmeli. Uluslararası kadın hareketinin de, kitle örgütlerinin de desteğini almalı. Geniş Kürt kitlelerini harekete geçirmeli. Batıcı laik burjuvazinin İslamcı hakimiyet konusunda gözünü korkutmalı. Ama

bunların hiçbiri yetmez: Başta kadınlar olmak üzere, işçi ve emekçilerden oluşan büyük çoğunluğu kazanmalı. İş DİSK'in, KESK'in, Petrol-İş'in ya da Hava-İş'in kürtaj yasağına zaten karşı olan kadınlarını harekete geçirmek değil. İş büyük işçi-emekçi kitleleri kazanmak.

Peki, muhafazakârlaşmış, yarı-sından fazlası AKP'ye, bir bölümü de MHP'ye oy kullanan işçi-emekçi çoğunluğu kürtaja karşı mücadeleye nasıl kazanılır? "Kadının bedeni" üzerine provokatif bir söylemle değil. Genel bir "insan hakkıdır" söylemiyle değil. Sınırlı bir anti-Tayyip, anti-Gökçek, anti-Akdağ yaklaşımıyla da değil. Kürtajın emekçiler için çok önemli bir hak olduğunu, kürtaj hakkını yitirmenin aile ekonomisinde büyük sarsıntılar ya da kadının ölümü anlamına geleceğini anlatarak. Asgari ücretle geçinen kentli bir işçi ailesinin ikinci, haydi diyelim üçüncü çocuktan sonra önünde birkaç yol kalır: "Çocuğu veren Allah rızkını da verir" deyip tüm çocukların açlık ve sefalet içinde büyümesini göze almak veya gizli doktor kürtajına para yetiştirmek için banka deneni tefecilere ya da sokak tefecilerine borçlanmak veya kadının düşük yapmaya çalışırken merdiven altında ölümüne razı olmak.

İşte büyük kitleye bu anlatılabilirse o zaman kürtaj geriletilebilir. Nasıl mı anlatacağız? Eylemlerimizde kadınların somut taleplerini öne çıkararak; sadece Beyoğlu'nda, Kızılay'da, Alsancak'ta eylem yaparak değil, Sultangazi'de, Sincan'da, Çiğli'de standlar açıp kapı kapı dolaşarak başta kadınlar olmak üzere emekçilere ulaşmaya çalışarak. Bunun için de sadece daha üst sınıflardan kadınlara anlamlı gelecek, müstehcenliğin sınırlarında dolaşan sloganlardan vazgeçmek.

Kadın hareketi, işçi hareketi ve sol bir sınıvandan daha geçiyor. Ya işçi ve emekçilere uzanmak ya yenilgi.

Dilek Pir

Kürtaj sınavı

Kadın kurtuluş mücadelesi bugün çok önemli bir sınavla karşı karşıya. Dünya çapında uzun süren mücadeleler sonucu başka ülkelerin ardından Türkiye kadınının da elde ettiği kürtaj hakkı tehdit altında. Kadınlar açısından kürtajın yasaklanmasının doğuracağı yakıcı sonuçlar, güçlü bir mücadelenin yükseltilme potansiyelini de içinde barındırıyor. Kürtaj hakkını gasp edecek bir düzenlemenin püskürtülmesi, bugün hareketin içinde yer alan kadınların bu potansiyeli kucaklayacak ve büyütecek bir perspektifle mücadeleyi örebilmesine bağlı. Peki bugün hareketin kendisi bu ihtiyacı karşılayabilecek bir politik perspektife ve örgütlenme anlayışına sahip mi?

Kürtajın kadınlar için bir hak olmaktan çıkarılması, süresinin kısaltılması, belli zorunluluklara bağlanması ya da benzeri başka kısıtlamalar, kadınların kendi bedenleri üzerinde karar hakkının ellerinden alınması anlamına gelir. Ama kürtaj hakkı sadece bununla sınırlı görülemez. Çünkü mesele sadece gebelik süresi ile ilgili değildir. Kadınların bütün yaşamlarını etkileyecek bir konuda yani anne olup olmamak konusunda karar verme haklarının ellerinden alınmasıdır. Bu nedenle hareketin bugün asıl vurguyu "bedenimiz bizimdir" şiarına yapması, meselelerin sadece belki de daha sınırlı olan bir yönünün öne çıkarılması anlamına geldiği için eksiktir.

Kadın kurtuluş mücadelesi zaten Kürt halkıyla dayanışma konusunda, eylemlerde ortak metinlerin Türkçe ve Kürtçe okunmasından ortak sloganlara, olumlu bir pratiğe sahip. Erdoğan'ın utanmaz bir şekilde kürtaj ile Uludere arasında bir benzetme yapması karşısında da ilk düzenlenen ortak eylemde "Kürtaj haktır, Uludere katliam" sloganını yükseltmesi hem Uludere katliamının peşini bırakmamak hem de devletin kürtaj düzenlemesi yoluyla bir nüfus politikası uygulamaya çalışmasına karşı çıkmak anlamında önemli.

Kürtaj hakkına bugün yapılan saldırının devletin nüfus politikası açısından farklı bir boyutu daha var. Özellikle savaş anlarında ve sermayenin uzun vadeli çıkarları doğrultusunda devletin ucuz işgücü ve asker ihtiyacını karşılamak için aldığı tedbirlerden birisi daha fazla çocuk yapmayı teşvik etmekken, bir diğeri de kürtaj yasağı gibi düzenlemelerle kadınların doğurganlığını kontrol altına almak olmuştur. Bugün Türkiye için her iki anın da neredeyse ortasındayız. Dolayısıyla bugün kürtaj hakkına yapılan saldırıyı sadece AKP hükümetinin muhafazakârlığı ve kadın düşmanlığı ile açıklamak doğru ve yeterli değildir. Sermayenin uzun vadeli çıkarları başta olmak üzere savaşla bağlantısını da kurmak gerekir.

Kürt kadınlarla dayanışma içinde olurken, kürtaj yasağının farklı sınıflardan kadınlar üzerinde farklı etkileri olacağını görmezden gelmek, bu yönde yapılan vurgulara, kadınları böleceğini öne sürerek karşı çıkmak hareketin bugün sahip olduğu sınırlara hapsolmasına neden olacaktır. Çünkü kürtajın yasaklanması, yapılmaması anlamına hiçbir zaman gelmedi. Kürtaj yasal değilken de gizli saklı köşelerde, hekim olmayan kişiler tarafından, sağlıksız ve temiz olmayan koşullarda yapıyordu. Hatta kadınların çoğunluğu sahte de olsa bir doktor yüzü bile görmeden, kendi kendilerine düşük yaptırılmaya çalıştılar. Kürtaj yasaklanırsa bile de sürediden bu sağlıksız yöntemler, kürtaj yasaklandığı takdirde çığ gibi büyüyecek. Dünya Sağlık Örgütü'nün verilerine göre dünyada kürtajın yasak olduğu ülkelerde her yıl 68 bin kadın bu nedenle yaşamını yitiriyor. 8,5 milyon kadın kalıcı sağlık sorunları yaşıyor. Doğuma bağlı kadın ölümlerinin sebepleri arasında ilk sırada sağlıksız koşullarda yapılan kürtaj geliyor. Dolayısıyla kürtajın yasaklanması, tıpkı bugün yasak olduğu diğer ülkelerdeki gibi parası olan kadınların kürtaj yaptırmak için yurtdışına gitmesi, yoksul emekçi kadınların ise merdiven altlarında ölüme terk edilmesi demek olacak.

Bugün sadece "kendi bedeni üzerinde söz söyleme hakkı" gibi taleplerle kazanılamayacak, ama merdiven altlarında sağlığını ve belki de yaşamını kaybetmemek için mücadeleye atılacak on binlerce, bu mücadeleyi destekleyecek milyonlarca kadın vardır. Bu kadınlar mücadeleye kazanılmadan da kürtaj hakkının savunulması ve bu saldırının püskürtülmesi mümkün olmayacaktır.

15-16 Haziran 1970

Direniş değil, ayaklanma

15-16 Haziran, işçi sınıfının bu topraklarda gelmiş geçmiş en büyük eylemi olarak tarihe geçti. Bugüne kadar ardından gelen 1989 Bahar eylemleri, Zonguldak yürüyüşü ve 2010 yılına damgasını vuran Tekel mücadelesi gibi bir dizi yükselişin bile hâlâ aşamadığı doruk noktasıdır. Çünkü işçiler 15-16 Haziran'da savunma durumunda değildi. Haklarını söke söke almak için ayaklanmışlar, karşılarına tank da çıksa, üzerlerine kurşun da atılsa, buluşmalarını engellemek için köprüler de kaldırılrsa durmuyorlardı. 15-16 Haziran sıradan bir "direniş" değildi; bir ayaklanmaydı, ama silahsız bir ayaklanma.

1962 yılında gerçekleşen büyük Kavel grevi ve ardından devam eden direnişle, grev hakkı reddedilemez hale gelmiş, bu mücadelenin hemen ardından 274 ve 275 sayılı sendika yasalarıyla grev ve toplu iş sözleşmesi hakkı elde edilmişti. 1968 sonrası Derby, Sungurlar, Gamak, Demirdöküm gibi fabrika işgalleri hükümetin ve patronların huzurunu iyiden iyiye kaçıyordu. Ama sadece patronlar değil, Türk-İş de gidişattan rahatsızdı. Her gün biraz daha güçlenen ve giderek yayılan sınıf mücadeleciler hareketin önüne geçmek için, mücadelede en fazla öne çıkan Maden-İş, Lastik-İş, Basın-İş ve Gıda-İş sendikalarını ihraç etti. Bu sendikalar bir araya gelerek kendi aralarında "Sendikalar Arası Dayanışma Anlaşması" adını verdikleri bir protokol imzaladılar. Böylelikle DİSK'in temeli de atılmış oldu.

1967'de resmen kurulan DİSK'in işçi sınıfı içinde devletten ve burjuvaziden bağımsız bir sendikal odak haline gelmeye başlaması karşısında Demirel yönetimindeki Adalet Partisi (AP), İnönü ve Ecevit'in CHP'si ile ortak hareket ederek DİSK'i, karşısına sendikal barajlar dikerek tasfiye etmeye girişti. Mevcut 274 ve 275 sayılı yasalarda değişiklik yapmayı önüne koyarak Türk-İş'i sendikal tekel yapmaya çalıştı. Yasada yapılacak değişiklik bir sendikanın Türkiye çapında faaliyet gösterebilmesi için işkolundaki işçilerin üçte birini örgütlemesini şart koşuyordu. Bununla da

rasyona da ülke çapında sendikal işçilerin üçte birini örgütlemiş olma zorunluluğu getiriyordu. Tasarının amacı Türk-İş kongresinde çalışma bakanının ağzından "yakında DİSK'in çanına ot tkayacağız" sözleri ile ifade edilmişti. Yasa hızla meclise getirildi ve 15-16 Haziran öncesindeki günlerde tek vücut olan AP ve CHP'lilerin oylarıyla kabul edildi.

Yasanın meclisten geçmesinin hemen ardından DİSK 14 Haziran'da Genel Temsilciler Meclisi'ni topladı. DİSK'e bağlı bütün sendikaların genel merkez ve şube yönetim kurullarının ve işyeri temsilcilerinin doldurduğu salondan 17 Haziran'da bir eylem kararı çıktı. Bu kararın işçiler arasında duyulması, sendikal haklarına yapılan saldırı karşısında öfkeli olan işçileri, eylemi beklemeden 15 Haziran günü kendiliğinden sokaklara döktü. Aslında plan, işyerlerinde yapılacak bilgilendirme toplantılarının ardından küçük yürüyüşler yapılmasıydı. Ama DİSK yöneticileri için evdeki hesap çarşıya uymadı, işçiler fabrikalarından çıktıkları andan itibaren çok daha büyük bir mücadeleye soyundular. İstanbul-İzmit sanayi bölgesi tam anlamıyla işçilerin hakimiyetine girdi. İzmit-Gebze-Kartal hattındaki işçiler İstanbul-İzmit karayolunu işgal ettiler. Kadıköy Kurbağalıdere'de askerle karşı karşıya geldiler, barikatları aştılar. Sarıyer, Levent, Şişli hattındaki işçiler Taksim'e doğru yürüyüşe geçti. Bakırköy-Topkapı-Gaziosmanpaşa-Eyüp-Silahtarğa bölgesinden gelen işçiler de üçüncü bir öbek oluşturdular. İlk gün 70 bin kişiydiler, bir gün sonra 16 Haziran'da ise 150 bini aşkın işçi yürüyordu. Üstelik bazı ta-

eylemlere katılmama çağrısı yapıldığı halde sokakları zapteden Türk-İş'li işçilerin sayısı DİSK'li işçilerden bile fazlaydı.

Silahsız ayaklanma

Devlet işçileri bugün Taksim'in yasaklı olduğu yıllardaki 1 Mayıs'lardan, Kürt halkına yasaklamaya çalıştıkları Newroz'lardan bildiğimiz yöntemlerle durdurmaya çalıştı. Barikatlar kurdu. Yetmedi, iki yakanın işçilerinin buluşmasını engellemek için vapur ve motor seferlerini iptal etti. O da yetmedi, Haliç üzerindeki köprüleri kaldırdı. Bizzat Birinci Ordu Komutanı ve İçişleri Bakanı aracılığıyla DİSK yöneticilerini tehdit etti. Olmadı sıkıyönetim ilan etti. En sonunda da tankların üzerine çıkan, eli silahlı askerlerin üzerine yürüme cüreti gösteren işçilere kurşun sıkmaktan geri durmadı. Nasıl ki devrimci durumlarda eylemler ne denli şiddetle bastırılırsa bastırılın kitleler geri adım atmıyorsa, işçileri de bu baskıların hiçbirisi durduramadı. Ancak ikinci günün sonunda kendi sendika yöneticilerinin eylemleri durdurma çağrısı işçileri sokaklardan çekilip fabrikalarına dönmeye ikna etti.

İşte 15-16 Haziran'ın bu topraklardaki sınıf mücadelesinin henüz aşılamayan bir doruk noktası olmasının anlamı burada yatıyor. 15-16 Haziran sıradan bir mücadele, bir yükseliş, bir direniş değildi. İşçi sınıfının haklarını söke söke almak için başladığı, ama onun çok ötesinde genel olarak isyanını ifade ettiği, savunma durumunda olmadığı silahsız bir ayaklanmaydı.

İşçiler 15-16 Haziran'da sınıf kardeşlerin-

den bazılarını kaybettiler. Birçoğu yaralandı. Sıkıyönetim ilan edildi, tutuklama ve dava furyası başladı. Binlerce işçi işten atıldı. Ama işçilerin 15-16 Haziran'da meydanlarda yırtıp attıkları yasa da meclisten geçtiği halde Anayasa Mahkemesi yeni 15-16 Haziran'lar korkusuyla iptal etmek zorunda kaldı.

Bir dahaki sefer için zaferi hazırlayalım!

15-16 Haziran'dan çıkarılacak çok ders var. DİSK'in 70'li yıllarda örgütlü gücünü bü-yütmesi 15-16 Haziran sayesinde. Ama bu olay aynı zamanda DİSK'in sınırlarını da göstermiştir. Çünkü bürokrasi 15-16 Haziran'da da sınıf mücadelesi kontrolünden çıkmaya başladığı anda önüne geçmeye, hareketi durdurmaya girişmiştir. Bugün işçi sınıfının önünde duran görev, sendikaları yeni 15-16 Haziran'lar yaratacak güçte ve sınıf bilinciyle örgütlemektir. Tabandaki işçilerin mücadelesine dayanan bir örgütlülük, geçmişte ayaklanmayı kısa sürede sona erdiren bürokrasiye karşı işçi hareketinin sahip olması gereken bir panzehirdir.

Ama daha da önemlisi 15-16 Haziran ayaklanması işçi sınıfının içinde devrimci bir önderlik olsaydı çok farklı bir seyir izleyebilirdi. Böyle bir öncünün yokluğunda ayaklanma sendika bürokrasisi tarafından kısa sürede yatıştırılabildi. Türkiye işçi sınıfı mutlaka yeni 15-16 Haziran'lar yaratacaktır. Bu kez hazırlıksız yakalanmamak için, işçi sınıfının öncüsüz kalmaması için devrimci işçi partisini inşa!

kalmıyor, bağlı bulunduğukonfeder-

